ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 218 (10.214).

1991 йил 12 ноябрь сешанба

Баҳоси 8 тийин.

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИНИНГ ҚАРОРИ

Қурултой Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясини тузиш ғоясини, унинг дастурий мақсадлари ва вазифаларини республика аҳолисининг турли табақалари қўллаб-қувватлаётганликларини қайд этади. Партиянинг ўз амалий фаолиятида халқ анъаналарига таяниш, инсонпарварлик ва аҳлоқ, ижтимоий адолат қоидаларини қарор топтириш, меҳнат аҳли ва ижтимоий жиҳатдан ночор табақалар манфаатларини ҳимоя қилиш муддаоси маъқуллаб кутиб олинди.

Республика фуқаролари Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришишга, инсонлар фаровонлигини оширишга, фуқаролар тинчлиги ва миллатлараро тотувликни қарор топтиришга, эркин, демократик ва равнақ топувчи жамиятни барпо этишга қаратилган мақсадини қўллаб-қувватламоқдалар. Улар бундай жамиятда барча фуқароларнинг ҳуқуқлари, уларнинг миллатидан, ижтимоий аҳволидан, дини ва сиёсий эътиқодларидан қатъи назар, ҳимоя қилинишига ишонч билдирмоқдалар.

Фақат умуминсоний маънавий қадриятларга, халқ анъаналари ва бирлигига таянган тақдирдагина ҳозир жамият тушиб қолган чуқур тангликдан муваффақиятли равишда қутилиш, демократик ўзгартишларни янада мустаҳкамлаш йўлига ўтиб олиш мумкин.

Бугунги кунга келиб Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси сафларига 345 мингдан кўпроқ киши аъзо бўлиб кирди ва бу жараён давом этмоқда. Қурултой барча партия аъзолари ва ташкилотларининг хоҳиш-иродасини ифода этиб, фаолият мазмуни ва шаклларига кўра янги сиёсий ташкилот — Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси (Ўзбекистон ХДП)ни таъсис этади.

Қурултой Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг Дастурини қабул қилади ва Низомини тасдиқлайди. Булар эълон қилинган пайтдан бошлаб кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мувофиқ қурултой Марказий Кенгашининг сиёсий ижроия комитетига Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг низомини рўйхатга олиш тўғрисида ариза билан мурожаат қилиш ваколатларини беради, унга зарур ҳужжатларни тайёрлаш ва уларни адлия вазирлигига тақдим этиш вазифасини топширади.

Қурултой Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясининг таъсис қурултойини тайёрлаш учун жойларда тузилган муваққат ташкилий комитетларига, низомда кўзда тутилганидек, бир ой муддат ичида Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия ташкилотларининг сайланадиган органларини тузиш вазифасини топширади.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг сиёсий ижроия комитети, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия кенгашларининг ижроия бюролари сайланадиган органларнинг ишчи аппарати тузилмаси ва вазифаларини кўриб чиқишлари ҳамда 1991 йилнинг 1 декабрига қадар уни тузишни асосан ниҳоясига етказишлари зарур.

Сиёсий ижроия комитет икки ой муддат ичида ягона партия билетини жорий этиш масаласини ҳал қилиши, низомнинг айрим қоидаларини қўллаш тартибини белгиловчи ҳужжатларни ишлаб чиқиши ва уларни Марказий Кенгашга тасдиқлаш учун тақдим этиши керак.

Ўзбекистон Компартиясининг фавқулодда XXIII қурултойида молиявий ва мулкий масалаларда Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси унинг ҳуқуқий вориси деб эълон қилинганлигидан келиб чиқиб, қурултой Марказий Кенгашга мазкур масалаларни тегишли комиссияларни тузиб, амалга оширишни топширади.

Сайланадиган органлар ва бошланғич партия ташкилотлари аъзолик бадалларини тўплашда тегишли тартибни таъминлашлари, партиянинг молиявий аҳволини ҳар томонлама мустаҳкамлашга эришишлари лозим.

Қурултой Марказий Кенгашнинг сиёсий ижроия комитети, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия кенгашларининг ижроия бюролари давлат ҳокимияти ва жамоат ўзини-ўзи бошқариш органларида партиянинг сиёсий йўлини рўёбга чиқариш, унинг Дастуридан келиб чиқадиган ижтимоий-иқтисодий ва бошқа вазифаларни амалга ошириш учун Ўзбекистон ХДПга аъзо бўлган депутатлар орасидан барча даражалардаги халқ депутатлари кенгашларида зудлик билан партия гуруҳлари, фракцияларини тузишга киришишлари зарур, деб ҳисоблайди.

Қурултой Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, шаҳар ва район партия ташкилотларига таъсис қурултойининг қарорлари, унда қабул қилинган Дастур ва Низом асосида Ўзбекистон Халқ-Демократик партиясига янги аъзоларни жалб этиш борасидаги ишларни давом эттириш, бу муҳим ишда расмиятчиликка йўл қўймаслик, вазминлик ва талабчанлик билан ёндошиш, партиянинг обрў-эътибори ва омма ўртасидаги таъсири тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиш керак деб ҳисоблайди. Республика Халқ-Демократик партиясининг бунёдкорлик мақсадлари ва вазифаларини тарғиб этиш, Ўзбекистон ХДП ҳақида жамоатчиликнинг тўғри, холисона фикрини вужудга келтириш унинг сайлаб қўйиладиган барча органлари ва ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблансин.

Қурултой барча илғор ва демократик фикрловчи кишилар, Ўзбекистон Республикасининг жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгалловчи равнақ топган мустақил давлат сифатида қарор топишига ҳисса қўшишга интилаётган ватанпарварлар учун Ўзбекистон Халқ-Демократик партияси очиқ деб эълон қилади.

Қурултой маслакдошларни, Ўзбекистон Республикасининг барча фуқароларини инсонпарварлик, демократия, меҳнат аҳлининг фаровонлигини ошириш ҳамда сиёсий ва иқтисодий эркинлик, тенг ҳуқуқлилик ва ижтимоий адолат жамиятини барпо этиш йўлида миллатлараро тотувликни жорий этиш қоидаларини қарор топтириш мақсадида бирлашишга ва фаоллик кўрсатишга даъват этади.

ҚЎШИМЧА ТОЛА

ҚОРАСУВ пахта тозалаш заводи маъмурияти касаба уюшмаси қўмитаси билан биргаликда ишчи-хизматчиларнинг ўз меҳнати натижасининг миқдори ва сифатидан моддий манфаатдорлигини оширишнинг янги-янги шаклларидан кенг фойдаланиш учун тинмай изланмоқда. Корхона бригадалари ўртасида йўлга қўйилган мусобақа шартларида ҳам бу алоҳида таъкидланган. Ғолибларни рағбатлантириш учун бериладиган мукофот пули аниқ кўрсатилган.

Чунончи, смена давомида энг кўп тола ва момиқ ишлаб чиқарган бригада мукофот олади. Тайёрланган тола миқдори 15 тоннага етса 200 сўм, 20 тонна учун 300 сўм ва 25 тоннага 400 сўм мукофот тарзида қўшимча тўланади. Бунда меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишлари — кеч қолиш, ишга келмаслик, ичкиликбозлик, сифатнинг пасайиши кабилар ғолибликка монелик қилувчи камчиликлар ҳисобга олинади. Мана шундай қусурлар билан мободо юқори натижага эришилганида ҳам жамоага ғолиблик берилмайди.

Бу жамоа аъзоларини жипслашишга, якдиллик билан унумли ишлашга даъват этади.

Тоҳир Ўтбосаров бошчилигидаги 3-бригада аъзолари қаторасига икки марта ғолиб бўлишиб, 15 тонна учун белгиланган 200 сўмлик ва 20 тонна учун белгиланган 300 сўмлик мукофотларни қўлга киритдилар.

М. ВОЗОРАЛИЕВ.

• *МУҲАРРИРИЯТГА ХАТ*

«ГУЛ»ЛИКЛАР ЎГАЙМИ?

ҲУРМАТЛИ муҳаррият! Ушбу мактубни эҳтимол ёзишнинг ҳожати йўқ эди. Лекин бу борада мутасаддиларга мурожаат қилавериб чарчагач, ёзишга мажбур бўлдик. Гап ҳудудимиздаги озиқ-овқат дўконларига талон бўйича берилиши лозим бўлган озиқ-овқат ва саноат моллари устида боряпти. Гап шундаки, сўнгги ойларда таъминотда тез-тез узилишларга йўл қўйилмоқда. Айрим холларда аҳолининг ярим-ёртисига етадиган миқдорда маҳсулот олиб келинади-ю, мана бердик деб қутилишади. Уни тақсимлагунча дўкончининг ҳам фиғони фалакка етади.

Тўғри, тушунамиз. Ҳозир тақчиллик фақат Тошкент вилояти, Ғалаба райони ёки бизнинг қишлоққагина таалуқли эмас, бутун мамлакатда аҳвол мураккаб. Лекин матлубот жамиятидаги ўртоқлар ҳеч бўлмаса бор маҳсулотни қишлоқларнинг аҳолисига қараб адолат нуқтаи назаридан тақсимлашсин-да. Ўзингиз ўйлаб кўринг, тўрт ой қанд-шакар олмасак, шундайгина бизга қўшни Қурғонча қишлоғида киши бошига 250 граммдан, бизда эса 200 граммдан макарон берилса, рўйхатга олиш вақтидаги чалкашлик туфайли айримлар на у дўкондан, на бу дўкондан озиқ-овқат ололмай сарсон бўлиб юришса чидаб бўладими ахир! Бир гуруҳ фахрийлар, фаоллар, қишлоқ шўроси депутатлари йиғилиб Волков номли матлубот жамиятига, район матлубот жамиятлари уюшмасига, район ижроия қўмитасига бордик. Аҳволни тушунтирдик, ҳаммаси тўғри, нима камчилик бўлса тузатамиз, маҳсулотлар тўлиқ боради, дея катта-катта ваъдаларни бериб кузатиб қўйишди. Аммо амалда ҳамон бунинг акси бўляпти.

Аҳолининг нимаси кўп, тўй-ҳашами кўп. Маълум, тўй-маърака газ- Маълум, тўй-маърака газламасиз ўтмайди. Афсуски йил бошидан буён қишлоғимиз аҳлисига бирон марта (ўша нормадаги 7 метр) газлама берилмади. Калиш ва бошқа рўзғор буюмларини қўйиб тураверайлик.

Хуллас, ана шунақа гаплар. Бизга ҳамма ерга озроқ бўлса-да келиб турган айрим маҳсулотларнинг Гул қишлоғи дўконларига етиб келмаётганлиги таъсир қилмоқда. Нима, «гул»ликлар Ғалаба районида ўгайми?!

Гул қишлоғи аҳолиси номидан:

У. ҚУЧҚОРОВ, Гул қишлоқ Шўроси депутати,
О. МУМИНОВ, «Коммунизм» совхози механизатори,
Л. ЛОБОШЕВА, меҳнат фахрийси,
А. ИСЛОМОВ, ўқитувчи, жами 10 имзо.

«БИЗ ИЛИҚ ГАПЛАРГА МУҲТОЖМИЗ»

ЯНГИЙЎЛ НОҲИЯСИДАГИ «КОММУНИЗМ» ЖАМОА ХЎЖАЛИГИДА БЎЛИБ ЎТГАН ЙИҒИЛИШ ҚАТНАШЧИЛАРИ АНА ШУНДАЙ ФИКР БИЛДИРДИЛАР

Ўтган якшанба куни одатдан ташқари бўлиб ўтган бу йиғилиш сабабчиси атоқли пахтакор, колхоз ишлаб чиқаришининг ташкилотчиларидан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маҳмуд Исматовнинг 70 ёшга кирганлигини нишонлаш бўлди.

Йиғилишни халқ депутатлари вилоят Кенгаши раиси С. Д. Сайдалиев очиб, у Маҳмуд Исматовни қизғин қутлади, унинг меҳнат фаолияти, халққа таяниб, жамоа билан ҳамфикр, ҳамнафас бўлиб амалга оширган ишлари ҳақида сўзлар экан, асосий эътиборни бутун умрини, ҳаётини далада, меҳнатда, одамлар орасида ўтказган, эндиликда эса кексайиб меҳр-оқибатга, дўстлар дийдорига, самимий, илиқ гапларга эҳтиёж сезган кишиларнинг қадр-қимматини жойига қўйиш билан бирга уларни улуғлаш, маънавий мадад кўрсатиш нақадар зарурлигига қаратди.

Шундан сўнг йиғилишда Маҳмуд Исматовнинг сафдошлари, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг фаоллари: Тошкент районидаги «Ленин йўли» жамоа хўжалигининг раиси, Сиддиқ Муҳаммаджонов, Ўрта Чирчиқ ноҳиясидаги Охунбобоев номли жамоа хўжалигининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Миразиз Рўзиматов, Паркент ноҳиясидаги «Ленинобод» шўро хўжалиги директори Тожибой Ризаев, Халқ депутатлари Қуйи Чирчиқ ноҳия Кенгаши раиси Рустам Каримов, Оққўрғон ноҳияси Кенгаши раиси, Нодир Бердиқулов, Бўстонлиқ ноҳияси Кенгаши раиси Акбар Йўлчиев ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз сўзларида бундай тадбирларни маъқуллаб, қуруқ гап, шов-шувсиз, хотиржамлик билан, тазйиқ ўтказмасдан амалга ошириш, меҳнати синган одамларни, чинакам жафокаш инсонларни иложи борича рағбатлантириш, руҳлантириш, самимият кўрсатиш, аҳиллик, иноқлик, бирдамлик, биродарликни барқарор топтириш ҳозирги даврда нақадар муҳимлигини алоҳида эслатдилар.

Бу йиғилишнинг энг муҳим ва ҳаяжонли жиҳати шунда бўлдики, машъум «пахта иши» туфайли содир бўлган бебошликлар афсус-надоматлар билан тилга олинди. Жуда кўп асл инсонлар, қишлоқ хўжалигимизнинг сардорлари, йўлчи юлдузлари, моҳир ва ажойиб ташкилотчилари ноҳақ бадном қилиндилар, қамалдилар. Бу бедодлик, жабр-ситамларга, маломатларга бардош беролмай, руҳан эзилиб, майиб бўлиб уларнинг айримлари ҳаётдан бевақт кўз юмдилар. Марҳум Ислиддин Ҳайдаров, Усар Жўраев сингари қишлоқ хўжалигининг етакчилари, азиз ва мўътабар инсонларнинг руҳи покларни ёдга олинди.

Шу билан бирга узоқ йиллар давомида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг турли тармоқларида ҳалол ва фидойилик билан меҳнат қилиб келган, деҳқончилик, пахтачиликни ривожлантиришга катта ва бебаҳо ҳисса қўшган, ҳозир ҳам сафимизда бирга меҳнат қилаётган, лекин бир вақтлари арзимас сабаблар билан масъул лавозимларидан суриб ташланган, қадр-қимматлари оёқ-ости қилиниб топталган биродарларимизга ҳам ҳурмат-эҳтиром, иззат-икром билдирилди. Ҳайдарали Ҳамроқулов, Зокир Махсумов, Аҳмаджон Қодиров сингари бошқа ўнлаб ишбилармон, етук раҳбар кадрлар алоҳида эътибор, ҳурмат, эъзозга муносиб эканликлари айтилди.

Йиғилишда яна бир муҳим ва ҳаётий масалага тўхталиб ўтилди. У ҳам бўлса бутун умрини, соғлиғини, куч-қудратининг қаймоғини, бор билими, маҳорати, тажрибасини қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига бахшида этган, жон куйдирган ажойиб мутахассислар, асл деҳқонлар, уста чорвадорлар, миришкор пахтакору боғбонлар, саховатли сабзавоткорлар ёшлари улғайиб, пенсияга чиққанларида уларни ҳатто ёлчитиб, кўпчилик, умумхалқ иштирокида тантана билан кузатмаймиз. Кексалик гаштини сургани кетди, деб қўя қоламиз. Унутамиз, ҳолларидан хабар олмай, йўқламай қўямиз. Бу инсофдан эмас!

Инсон бу энг улуғ зот. Биз ҳаммамиз бу дунёга меҳмонмиз. Шундай экан, тириклигимизда, ҳаётлигимизда, кўзимиз очиқлигида бир-биримизнинг қадримизга етайлик, мурувват, меҳр-шавқат, оқибат кўрсатайлик! Йиғилишда ана шу руҳ ҳукмронлик қилди.

Маълумки, вилоятимизда рус, корейс, қозоқ, тожик, татар ва бошқа турли миллат ва элат вакиллари меҳнат қиладилар. Ҳар бир миллатнинг ўзига яраша турмуш тарзи, урф-одати, анъанаси, расм-русмлари бор эканлигини сира унутмаслик зарур.. Муҳими, бундай расм-русмларни бамаслаҳат, биргалашиб, кенгашиб ўтказиш керак. Бу, ҳеч сўзсиз, байналмилалчиликни ривож топтиришни, миллатлараро дўстликни биродарликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Умуман, шу куни Маҳмуд Исматовнинг 70 ёшини қутлаш сабаб бўлиб, йиғилганлар дилдан, очиқчасига, самимий гаплашиб, кўнгилларини бўшатиб олдилар.

Йиғилишни бошқариб бораётган С. Сайдалиев вилоят, ноҳия раҳбарлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари ва умуман фаоллар йиғилганидан фойдаланиб пахта режаси бажарилганлиги билан қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини қутлади. Кузги-қишки ишларни ташкил этиш, далада қолган ҳосилни тўла-тўкис йиғиштириб олиш, қишга тайёргарлик билан боғлиқ барча ташкилий масаларни ҳал этишнинг йўл-йўриқларини ўртага ташлади ва аниқ вазифалар қўйди.

Йиғилишда сўзга чиққан М. Исматов ўзига ва деҳқонларга билдирилган ва билдирилаётган эътибор, ҳурмат, иззат-икром ва яхши гаплар, истаклар, тилаклар учун чин дилдан миннатдорчилигини изҳор қилди. Бундай самимият албатта, ишни яхшилаш, ҳар бир тармоқда интизомни мустаҳкамлаш, унумдорликни ошириш, ишлаб чиқаришни юксалтириш, олдимизда турган ғоят муҳим ва долзарб вазифаларни ҳал этишда катта ва руҳлантирувчи омил бўлиб хизмат қилади, деб айтди. 70 ёшини қутлаб, муборакбод қилиш учун келган барча ёру-биродарлардан миннатдор бўлди.

Йиғилишга келганлар инсон қадр-қиммати, хизмати, меҳр-оқибат тўғрисида янги таассуротлар билан, яхши кайфият ва истиқболли умидлар билан қайтдилар.

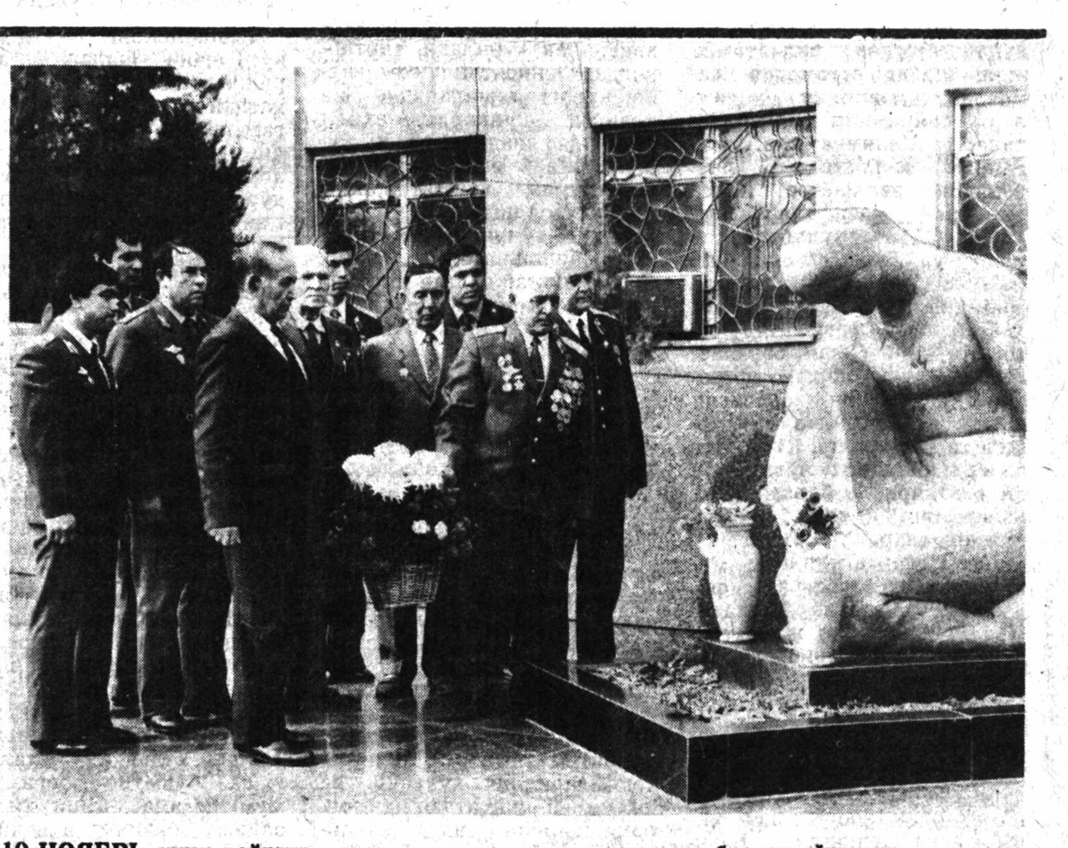

10 НОЯБРЬ куни пойтахт вилояти ички ишлар органлари ходимлари ўзларининг анъанавий касб байрамларини нишонладилар. Йиғилишларда милиционерлар олдида турган муҳим вазифалар, уларнинг шарафли бурчлари хусусида сўз юритилди, жиноятчиликнинг олдини олиш, унга қарши самарали курашиш борасида қўлга киритилган ютуқлар таъкидлаб ўтилди, намуна кўрсатган осойишталик посбонларига мукофотлар топширилди.

Вилоят ички ишлар бошқармаси жамоаси ҳам байрам куни бир қатор тадбирлар ўтказди.

СУРАТДА: вилоят ички ишлар бошқармаси фахрийлари «Мотамсаро она» ҳайкали пойига гулчамбарлар қўймоқдалар.

(Милиция ходимлари кунига бағишланган мақолалар билан рўзноманинг 2-саҳифасида танишасиз).

ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАР КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

9 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда республика иқтисодиётида вужудга келаётган аҳвол, бюджет қандай бажарилаётганлиги, унинг даромад қисмини кўпайтиришга оид қўшимча имкониятларни сафарбар этиш ҳамда ички бозорни муҳофаза қилиш юзасидан, аҳолини энг зарур моллар билан барқарор ва кафолотли таъминлашни йўлга қўйиш, шу молларнинг тақсимланиши назорат қилишни кучайтириш юзасидан кўрилаётган чоралар тўғрисида иқтисодий идоралар раҳбарларининг ахбороти тингланди.

Халқ хўжалигидаги танглик ҳолатларини бартараф этишнинг долзарб вазифалари, бозор муносабатларини янада ривожлантириш ҳамда бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида халқ хўжалиги тармоқлари фаолиятининг зарур ҳуқуқий негизини вужудга келтириш учун тегишли қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш, ишбилармонлик фаолиятини рағбатлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, пул муомаласини нормаллаштириш, янги пул чиқаришни қисқартириш ва банкдан бериладиган қарзнинг аҳамиятини кучайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан Олий Кенгаш комитетларининг, Вазирлар Маҳкамаси комплексларининг, вазирликлар ва идораларнинг раҳбарлари сўзга чиқиб, аниқ таклифлар киритдилар.

Бўлиб ўтган фикрлашувлар ва тушган таклифларни эътиборга олиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг қўшма қарори қабул қилинди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Ш. М. Йўлдошев ва Ўзбекистон Республикаси вице-Президенти Ш. Р. Мирсаидов сўзга чиқдилар.

Мажлисни Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов бошқарди ва якунловчи нутқ сўзлади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

О. ОТАЖОНОВ, З. ИНОҒОМОВ, Қ. МИРЗАРАҲИМОВ ЎРТОҚЛАРГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ УНВОНЛАРИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек миллий санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари, муҳим тарбиявий аҳамиятга молик асарлар яратганликлари ва жамоат турмушида фаол иштирок этганликлари учун қуйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

«Ўзбекистон халқ артисти»

Ортиқ Отажоновга — М. Қориёқубов номли Ўзбекистон Давлат филармониясининг яккахон хонандаси

«Ўзбекистон халқ рассоми»

Зокир Иноғомовга — рангтасвирчи рассом

«Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими»

Қосим Мирзараҳимовга — ҳайкалтарош рассом

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри, 1991 йил 9 ноябрь.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР

Ўзбекистон давлат сув хўжалиги қурилиши комитетининг Тошкент бинокорлик материаллари комбинатида сопол кошинлар цехи ишга туширилди. У йилига 450 минг квадрат метр қоплама материал ишлаб чиқариш қувватига эгадир.

Давлат сув хўжалиги қурилиши комитетининг бинокорлари ва монтажчилари бу йил қуриб битказган иншоотлар орасида 3,5 минг тонна маҳсулот сиғадиган сабзавот омбори, 208 километрдан сув ва газ қувури тармоқлари, умумий майдони 313 минг квадрат метр бўлган уй-жойлар бор. Болалар боғчалари ва касалхоналар ҳам муддатидан илгари фойдаланишга топширилди.

Тармоқ бинокорлари Иштихонда ғишт заводини бунёд этишмоқда, Янги Жиззах оҳак заводи, Талимаржон ГРЭСининг иншоотлари қурилмоқда.

(ЎзТАГ мухбири)

ОБУНА—92

МУШТАРИЙЛАР ДИҚҚАТИГА!

ОБУНА 15 НОЯБРГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна давом этмоқда. Бошқа нашрлар қатори «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» рўзномасига ҳам барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

ҲУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР! Фурсат ғаниматлигида ўз рўзномангиз — «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»га обуна бўлишга шошилинг!

ХОРИЖГА ҲАМ ЮБОРИЛМОҚДА

Шу кунларда бу корхона цехларида бўлсангиз ғайрат-шижоатга тўла меҳнатнинг устидан чиқасиз. Унинг бўлинмаларида меҳнат жараёни бир зум ҳам тинмай туну кун узлуксиз давом этмоқда. Янги пахта ҳосилидан юқори сифатли тола ишлаб чиқариш учун кураш қизғин тус олаяпти. Унда жамоанинг барча аъзолари бир тан бир жон бўлиб иштирок этмоқдалар, бутун маҳоратлари ва тажрибаларини сарфлаб ишламоқдалар.

Чунки, эндиликда ҳар бир пахта тозаловчининг моддий манфаатдорлиги у тайёрлаётган маҳсулот миқдоридан ҳам кўра сифатига боғлиқ бўлиб қолди. Айниқса, ташқи бозорда янги-янги мижозлар топишда бу ҳал қилувчи омилга айланди. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқаришнинг барча жараёнларида сифатга эътибор беқиёс кучайиб кетди. Йўл қўйилган камчилик дарҳол аниқланиб, бартараф этилаяпти, «мендан кетгунча эгасига етгунча» қабилида ишлаш мумкин бўлмай қолди.

Корхонада тола сифатини яхшилашга ёрдам берадиган инсон омилидан ташқари бошқа имкониятлар ҳам ишга солинмоқда. Сўнгги йилларда техника тараққиётини жадаллаштиришга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилди. Деярли барча ишлаб чиқариш бўлинмаларида янги-янги асбоб-ускуналар ўрнатилди, эскилари такомиллаштирилди. Ишлаб чиқариш ва меҳнат шароитлари сезиларли яхшиланди. Пахта қуритиш, тола ишлаб чиқариш, пахта толаларини тойлаш бўлинмаларида замонавий техника воситалари ўрнатилиб, қўл меҳнати сарфи анча камайди. Буларнинг ҳаммаси оқибат натижада жамоа меҳнат фаолияти асосий кўрсаткичларининг яхшиланишига ижобий таъсир кўрсатди.

Бекободдаги бу пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчилари бу йил ўнларча минг тонна пахта ҳосилини қабул қилдилар. Давлат ва жамоа хўжаликларида етиштирилаётган «оқ олтин»ни тез ва соз қабул қилиб олиб, бунтларга жойлаштириш ишлари тугаганча йўқ. Бекобод ва қўшни бошқа ноҳияларда пахта терими давом этмоқда. Завод ишчилари эса ўз корхоналари ва пунктларига юбориладиган барча пахтани қабул қилиш учун қўшимча бунт майдончалари ташкил этиб қўйишган.

Ишчи-хизматчилар янги ҳосилдан тола ажратиб олиш ишларини жадал олиб бормоқдалар. Ҳар сменада 17 тонна пахта тозалаш режалаштирилгани ҳолда у 18—19 тоннани ташкил этмоқда. Ҳар куни қўшимча бир неча тоннадан сифатли тола ишлаб чиқарилмоқда ва мижозларга юборилмоқда. Шу туфайли ҳам сентябрь ойи учун белгиланган режа 103 фоиздан орттириб адо этилди. Октябрь ойи топшириғи ҳам барвақт уддаланди.

Жамоа эришаётган ютуқларда кекса ва тажрибали пахта тозаловчиларнинг хизматлари катта бўлаётганлигини корхонада ғурур билан таъкидлашади. 25—30 йилдан бери шу даргоҳда меҳнат қилаётган бундай фахрий ишчилар ўзларининг ҳалол, унумли, сифатли меҳнатлари, зиммаларидаги вазифага виждонан муносабатда бўлишлари, жамоа манфаатларини шахсий манфаатларидан юқори қўяётганликлари туфайли ҳамкасбларининг ҳурмат-эътиборини қозонмоқдалар. Уларда ўз касбига меҳр билан қараш кўникмаларини ҳосил қилишмоқда. Шунинг учун ҳам илғорлар сафи муттасил кенгайиб бормоқда.

Шундай тажрибали ўрта бўғин ишлаб чиқариш раҳбарларидан бири Г. З. Зардиновдир. У бир неча йилдан бери биринчи сменага моҳирлик билан раҳбарлик қилиб келмоқда. Жамоага 40 пахта тозаловчи бирлашган. Улар топшириқларни доим ортиғи билан адо этмоқдалар. Ҳар смена давомида қўшимча икки тонна ва ундан ошириб пахта тозалашга эришишяпти. Айни вақтда тайёрлаган толалари сифати ҳам юқори навларга қабул қилинмоқда. Бригаданинг фахрий аъзоларидан тойловчи У. Қурбонов, жинчи-оператор Д. Абдуллаева, момиқчи-оператор Р. Вордугина, хом ашё узатиб берувчи О. Рўзибоевалар нормани 110 фоизга етказиб бажаришяпти. Бошқа бригадалар жамоалари ҳам дуруст ишламоқдалар.

Янги пахта толаси сифатининг кўнгилдагидек бўлиши хориждаги мижозларнинг ҳам кўпайишига олиб келмоқда. Ҳозирги вақтда қатор чет эл мамлакатларига шундай қимматли хом ашё етказиб бериш бўйича шартномалар тузилди. Чехословакия, Венгрия, Германия, Ирландия ва бошқа хорижий давлатлар Бекобод пахта тозаловчилари қўлидан чиқаётган маҳсулотларни мамнунлик билан харид қилмоқдалар.

— Бу йилги режамиз анча катта, — дейди ўттиз йилдан бери Бекобод пахта тозалаш заводига директорлик қилиб келаётган Н. И. Ситников. — Ўтган йилдагига нисбатан кўпроқ «оқ олтин»ни қайта ишлаб чиқаришимиз керак. Бунинг учун ҳамма тайёргарлик ишлари кўрилган. Ишлаб чиқариш шароитлари яхшиланди. Айниқса, ишчи-хизматчиларнинг ўз меҳнати натижасидан моддий манфаатдорлиги ортди. Шу туфайли улар ҳар қачонгидан ҳам самарали меҳнат қилмоқдалар. Бу эса режаларимизнинг муваффақиятли уддаланиши гаровидир.

Н. ОТАБОЕВ.

МЕҲР-ШАФҚАТЛИ БЎЛАЙЛИК

БАҲОНА ЭМАС, ИМКОН ҚИДИРИНГ

Ҳаёт ҳаммага ҳам бирдай марҳамат қилавермайди. Баъзилар тақдир тақозоси билан онадан ногирон бўлиб туғилса, яна бошқалар бахтсиз ҳодисалар туфайли умрбод мажруҳ бўлиб қолади. Жумҳуриятимиздаги «Протез» саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси бундай кишиларнинг кўнглини кўтаришга, уларнинг оғирини енгил қилишга ноил этилган. Ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида корхона бу вазифани қандай уддаламоқда? Ана шу саволимизга жавоб олиш мақсадида дастлаб корхона қошидаги буюртма бериш учун ногиронлар ётиб даволанадиган клиникага ташриф буюрдик.

Шоғариб ДЎСОВ (Оҳангарон шаҳридан): — Мен 10 кун шу касалхонада даволандим. 1991 йил 17 сентябрда 3161 рақами билан буюртма бердим. Кетаверинг, ўзимиз юборамиз дейишди. Уйга кетиб 35 кун кутдим. Буюртмадан дарак бўлмади. Анча кундан сўнг ясама оёқ ишлаб чиқариш бирлашмасидан хат олдим. Хатда менинг буюртмам тайёрлиги ва уни тезда олиб кетишим айтилганди. Бир амаллаб келдиму, бу ерда яна овораю-сарсонлик қисматига дучор бўлдим.

Маъмуржон ХОЛДОРОВ (Ўрта Чирчиқ ноҳиясидан, болаликдан ногирон): — Ёшим ўттиздан ошди. Икки оёғим кесиб ташланган. Шафқатсиз ҳаёт менга шуни раво кўрди. Мана шу даргоҳга қатнайвериб йўлни чуқур қилиб юбордим, десам ишонаверинг. 60—70 чақирим йўл босиб келиш менга осонми? Оёқларимга тўғри келадиган протез топилмаяпти. Уч марта ясама оёқлар қилиб беришди. Бири қийшиқ, бири тор, бири яна тўғри келмайди. Ҳар гал ўлчаб-бичиб олиб қолишади. Кийганингда... жонингни ҳалқумингга келтиради. Билмадим, ё усталар малакасиз, ёки...

Энди клиника ва бирлашма мутасаддиларига сўз берайлик.

Г. Ю. ПАК. (Врач-ординатор, илгари бош шифокор лавозимида ишлаган): Бизнинг вазифамиз клиникада ётиб даволанаётган беморларнинг оёқ-қўли қай даражада ногиронлигига қараб, уларга ясама оёқ-қўл буюртма беришдан иборат. Уни бирлашма қабул қилиб олади. Буюртманинг сифати, муддати, оғир-енгиллиги ўшаларнинг виждонига ҳавола.

В. Е. ТРИФАНОВА. (Ишлаб чиқариш бўлимида катта мастер): Бизнинг ишлаб чиқариш бирлашмамизда маҳсулот тайёрлаш режаси кейинги пайтда бир неча фоизга камайди. Сабаби, хомашё ва бошқа маҳсулотларнинг танқислигидир. Масалан, Москвадаги «Семашко» заводи зарур металларни ўз вақтида етказиб бера олмаяпти. Тошкент терини қайта ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам тери маҳсулотларини ўз вақтида етказиб беролмаётир. Самарқанд терини қайта ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳам бизларни жуда қийнаб юборди. Агар ҳамма хом ашёлар бизларга ўз вақтида етказиб берилса, биз ҳам қабул қилган буюртмани ўз вақтида тайёрлаб берамиз.

Б. З. НАЗАРОВ. (Бош раҳбарнинг умумий ишлар бўйича ўринбосари): Бозор иқтисодиёти жуда кўп завод, корхона, ташкилот ва бирлашмаларга салбий таъсир кўрсатди. Нархнинг ошиб кетиши, хом ашёларнинг етишмаслиги натижасида кўпгина корхона ва ташкилотлар йил бошида тузган шартномаларини бузишга мажбур бўлмоқда. Тўғри, бизлар ногиронларнинг буюртмаларини ўз вақтида тайёрлаб беролмаяпмиз. Бизда ишлаб чиқиладиган кўпгина ясама буюмларга ҳамма терилар ҳам ишлатилавермайди. Уларга фақат Тошкент терини қайта ишлаш бирлашмасида тайёрланадиган «ЮФТЬ» маркали ва шунга ўхшаш махсус териларгина ишлатилади. Афсуски, улар ҳозирча камёб бўлиб турибди. Бунинг бирдан бир сабаби Тошкент терини қайта ишлаб чиқариш бирлашмаси ишни ҳамон эски усулларда олиб бораётганидадир. Ахир, ўзингиз ўйланг, 1930 йилларда ўрнатилган дастгоҳлар ва алмисоқдан қолган бошқа техника воситалари билан ҳозирги вақтда ишлаб, кўп ва сифатли маҳсулот чиқариб бўладими? Лекин улар ишлашяпти. Аммо талаб ва эҳтиёжларни қондиришолмаяпти.

Мисол учун биз 9—Р—20 рақамли чарм товон йўқлиги учун корхонада ортопедия буюмлари ишлаб чиқаришни 1992 йил 1 январгача тўхтатиб қўйдик. 1992 йил учун Киевдаги «Вулькан» чарм ишлаб чиқариш бирлашмаси билан шартнома туздик. Улар мана шу шартнома асосида 1992 йилдан бошлаб 70 минг жуфт чарм товон учун маҳсулот етказиб беришади.

Заводдан қайтар эканман, ўйга толаман. «Протез» саноат ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори (М. Дўстмуродов)нинг умумий ишлар бўйича ўринбосари Б. Назаровнинг ҳамма нарсани хом ашёларнинг танқислигига ағдариши тўғрими? Ахир корхона илгари тез ва сифатли буюмлар етказиб бериб, бирданига сифатсиз буюмлар етказа бошлагани йўқ-ку? Корхона раҳбари ҳар хил ўринли-ўринсиз баҳоналарни рўкач қилгандан кўра ишлаб чиқариш бўлими ишчилари билан шартнома тузиб, уларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирсалар иш кўнгилдагидай бўлиши тайин, шундагина ортопедия-протез буюмларига бўлган талаблар қондирилади, самарадорлик ҳам сезиларли даражада ортади. Ахир, қачонгача биз ногиронлар учун хориждан сифатли ва пишиқ-пухта ишланган буюмлар кутамиз?

Шуҳрат МУРОДОВ.

ЭНГ ОҒИР, ШАРАФЛИ КАСБ

ВИЛОЯТ ИЧКИ ИШЛАР БОШҚАРМАСИ БОШЛИҒИ, МИЛИЦИЯ ПОДПОЛКОВНИГИ КОМИЛЖОН ҒАФУРОВ БИЛАН СУҲБАТ

КОМИЛЖОН Қодирович Ғафуров вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғи лавозимида иш бошлаганига кўп бўлгани йўқ. Албатта, ҳар бир янги раҳбарнинг ўзига хос услублари, фикр-мулоҳазалари, дилига тугиб юрган ниятлари бўлади. Жамоатчи мухбиримиз, вилоят ички ишлар бошқармаси матбуот маркази раҳбари, ички хизмат майори М. МИРСОВУРОВ бошқарманинг янги бошлиғи билан суҳбатлашди.

— Комилжон Қодирович, куни кечагина вилоятимиз ички ишлар органлари жамоалари милиция ходимлари байрамини нишонладилар. Менимча ҳар бир байрам осойишталик посбонлари зиммасига янада улканроқ вазифалар юклайди, масъулиятларини икки—уч баравар оширади. Айниқса, ҳозирги пайтда милиция ходими бўлиш ҳаётингизни хавф-хатар остига қўйиш билан баравар. Лекин, ички ишлар органлари ходимлари орасидан ишдан кетаётганлар кам топилади, уларнинг ҳаммаси эл-юрт тинчлиги йўлида ўз ҳаловатлари, баъзан ўз жонларини ҳам қурбон қилмоқдалар.

— Тўғри айтдингиз, милиционерлик жасорат, фидойиликни талаб қилади. Биз байрам куни жиноятчилар билан курашиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлган касбдошларимиз хонадонига йўқлаб бордик, қабрларига гулчамбарлар қўйдик. Ҳали сиз милиция ходимлари вазифаларини асосан нималардан иборат, деб ҳисоблайсиз дедингиз. Вазифамиз аниқ: жиноятчиликни таг-томири билан қуритиб, ўзаро ишонч, меҳр-оқибат, тўғрилик-ҳалоллик қарор топган жамият қурилишига муносиб ҳисса қўшишдир. Ўзингиз кўриб турибсиз, мамлакатимизда иқтисодий танглик, ўзибўларчилик ҳукмрон, жиноятчилик кўпайиб бормоқда. Бу мустаҳкам интизом йўқлигининг аломати. Шунинг учун ҳам жумҳуриятимиз Президенти сиёсат ва иқтисодиёт соҳасида энг аввало интизомни мустаҳкамлаш йўлини тутди. Бу йўлни биз, ички ишлар органлари жамоалари якдиллик билан қўллаб-қувватлаймиз. Чунки, ҳамма соҳада интизом қарор топса, ҳеч шубҳасиз аҳоли турмуш даражаси юксалади, ошиқча маҳмаданаликка чек қўйилади, тартиб-қоида, жиноятчиликка қарши кураш яхшиланади. Биз ҳозирги кунларда аҳоли ўртасида янада кенгроқ тушунтириш ишларини олиб боришимиз, жиноятларнинг олдини олишимиз, жиноятларнинг тўлиқ фош этилишига эришишимиз зарур. Фош этилмай қолган кичкина жиноят ҳам келгусида катта жиноятларга йўл очишини унутмаслик керак.

— Милиция ходимларини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш борасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Иқтисодиётимиздаги танглик, миллатлараро низоларнинг кучайиши давлат ва бошқарув органлари фаолиятларининг сусайиши ички ишлар ходимлари вазифаларини қийинлаштирди, уларга ошиқча юк бўлиб тушди, ҳаёт ва соғлиқларини хавф остида қолдирди. Худди шундай пайтда жумҳуриятимизда «Милиция ходимларининг ҳуқуқий ва ижтимоий жиҳатдан ҳимояланишларини янада кучайтириш тўғрисида Қонун»нинг қабул қилинганлиги айни муддао бўлди. Қонун милиция ходимларига энг хавфли шароитларда ҳам ишонч билан ҳаракат қилиш имкониятини берди.

Бу йил барча ички ишлар органлари ходимларини моддий жиҳатдан таъминлаш яхшиланди, милицияга моддий-техника томонидан катта ёрдам кўрсатилди, эндиликда улар ихтиёрида компьютер техникаси, замонавий автотранспорт, алоқа воситалари бор. Бекобод, Чирчиқ, Олмалиқ шаҳарлари, айниқса, Тошкент вилоят ижроия қўмитаси раҳбарлари ички ишлар органларига ўн минглаб валюта ажратдилар. Бу маблағ техника ва автотранспорт воситалари сотиб олишга сарфланди. Таъкидлаб ўтмоқчиман: милицияни моддий-техник жиҳатдан таъминлашга сарфланган маблағлар ҳеч қачон самарасиз бўлмайди, жиноятчилик оламига қақшатғич зарба урилади, эл-юрт тинч-ҳотиржам бўлади.

Яширишнинг ҳожати йўқ, ички ишлар органларининг моддий-техника жиҳатдан қашшоқлашиб қолганликлари милиция ходимлари профессионал маҳоратига салбий таъсир кўрсатди, кадрлар етишмаяпти. Жойларда муниципал милицияларнинг ташкил этилиши ўзини оқлади. Агар бундай милицияларнинг фаолият кўрсатишлари ҳуқуқий жиҳатдан таъминланса яхши бўларди. Уларни ташкил этиш ҳамда моддий таъминоти ихтиёрини маҳаллий ҳокимиятларга ўтказиш зарур, деб ҳисоблайман. Чунки, 1989—1990 йилларда ана шундай милициялар ташкил этишда фаоллик кўрсатган кўпчилик хўжалик органлари эндиликда қўшимча штатларни моддий жиҳатдан таъминлашга кучлари етмай қолди. Ички ишлар органлари хизматига кадрлар ниҳоятда эҳтиёткорлик билан танлаб олиниши, уларни бошқа соҳаларга ўхшаб бўшатиб юбораверишмумкин эмаслигини ҳисобга олишса, бизнинг аҳволимизга ўзлари тушунар, деб ўйлайман. Энг муҳими — ички ишлар бўлимларини моддий жиҳатдан қатъий равишда таъминлаш зарур.

— Вилоятимизда жиноятчиликка қарши курашнинг аҳволи қандай?

— Жиноятчилик ижтимоий иллатларимиздан бири. бинобарин, ҳозирча унинг кескин даражада камайганлиги ҳақида гапиришга ҳали вақт эрта. Лекин, жуда катта жисмоний, маънавий куч-ғайрат сарфлаб, профессионал маҳоратларимизни ишга солиб ҳамда жамоатчилик кучига таяниб, жиноятчиликнинг ўсишига зарба бердик. Ўтган 10 ой мобайнида баъзи умумий жиноятларнинг камайишига эришдик, қасддан одам ўлдириш, тан жароҳати етказиш, давлатга қарашли ва шахсий мулкни ёндириш, фожиали автотранспорт ҳодисалари камайди. Шунингдек, содир этилган жиноятларни фош этишда дуруст натижаларга эришдик.

Жамоат жойларида, кўчаларда маст ҳолда содир этилаётган жиноятларни камайтириш ҳамиша диққат марказимизда турибди. Демак, ҳали амалга ошира-диган ишларимиз жуда кўп, тинч-ҳотиржам ўтиришимизга ҳаққимиз йўқ.

Ҳалол, меҳнаткаш одам ҳар қандай оғир шароитда ҳам ўғирликка қўл урмайди, ундан ҳазар қилади. Бироқ, ҳозирги қийинчиликларга дош беролмай бировларнинг мол-мулкини ўғирлаётган кишиларда инсоф-диёнат йўқ. Бундай нусхалар пана-пастқамларда ўғри мушукдек изғиб юришибди, буни ҳаммамиз биламиз. Лекин, баъзи одамларимизнинг соддалиги, лоқайдлиги туфайли яхши ниятлар билан боқилаётган мол-қўйлар ўғирланмоқда, гоҳида ариқ, жарликларга қулаб, нобуд бўлмоқда. Ахир, ички ишлар органларида ҳар бир кишининг мол ёки қўйини қўриқлаб туриш имконияти йўқ-ку, бу борада милициядан гина қилиш ўринсиз. Мол-қўйингизни фалон пулга сотиб олгансиз, уларга ўзингиз кўз-қулоқ бўлиб туринг-да. Менимча, жойларда аҳоли чорваси учун махсус яйловлар ташкил этилса, мол ўғрилари камаярди. Жумҳуриятимизнинг бошқа вилоятларида ана шундай яйловлар ташкил этилмоқда, бу усулдан вилоятимизда ҳам фойдаланиш яхши натижалар беради.

Балоғатга етмаган ўсмирлар ўртасида жиноятчиликнинг кўпайиб бораётганлиги милиция ҳамда балоғатга етмаганлар билан ишлаш инспекцияларининг ходимларидан бошқа ҳеч кимни ташвишлантираётгани йўқ. Менимча, ота-оналар, мактаб, турар-жой маъмуриятлари, жамоатчилик билан ҳамкорликда иш олиб борилган тақдирдагина кўнгилдагидек натижага эришиш мумкин.

Вилоят ички ишлар бошқармаси, унинг бўлинмалари, айниқса, Ўрта Чирчиқ (бошлиғи А. Йўлбарсов), Оққўрғон (бошлиғи Э. Абдуллаев) районлари, Бекобод шаҳар (бошлиғи М. Маҳкамов) ички ишлар бўлимларида жиноятчиликни камайтириш борасида ижобий тадбирлар ишлаб чиқилган.

— Биз кўпинча милиция жиноятчилик билан курашда яккаланиб қолди, деб гапиряпмиз. Бунга сиз нима дейсиз?

— Кўнгилли халқ дружиначилари — милициянинг ишончли таянчларидан ҳисобланарди, улар жамоат тартибини сақлашда анчагина ибратли ишлар қилишганди. Афсуски, дружиначилар фаолияти амалда тўхтаб қолди. Менимча, бу ҳаракатни, бошқа бирор-бир формада бўлса-да, қайта жонлантириш зарур. Мен бизнинг фаолларимиз, ёшларимиз, жамоатчилик дружиначилик ҳаракатини ташкил этадилар, халқ манфаатлари йўлида курашадилар, деб ишонаман.

— Вилоят ички ишлар органлари ходимларига истакларингиз?

— Улар, энг аввало, соғ-саломат бўлишсин, шахсий ҳаётларида, хизмат вазифаларида омадлар тилайман. Вазифаларимиз оғир, таҳликали, шу билан бирга шарафли. Энг хавфли касбни танлаган касбдошларимизга тилагим шу: ҳар қандай шароитда ҳам бурчингизни унутманг!..

Куни кеча «Комсомольская правда»да бир хабарни ўқиб таажжубландим. Хизмат бурчини ўтаётиб ҳалок бўлган милиционерлар рўйхати мамлакат Ички ишлар вазирлигида қайд қилинмас экан. «Ўзимизда-чи?» Милиция куни Тошкент вилояти Ички ишлар бошқармасига бора туриб шу савол ҳаёлимдан кечди.

Йўқ, «Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди!» шиори бизда ўз кучини йўқотмаган экан. Тантанага келганлар дастлаб хизмат вақтида ҳалок бўлган милиция ходимларига бағишлаб бошқарма ҳовлисига ўрнатилган «Мотамсаро Она» монументига гулчамбарлар қўйиб, сўнг тантана залига кирдилар.

Йиғилишда табриклар кўп бўлди, бир гуруҳ халқ посбонларига нишонлар, совғалар топширилди. Табрик телеграммалари ўқиб эшиттирилди. Ғуломжон Ёқубов, Сатторжон Исломов, Мирза Холбеков сингари таниқли санъаткорлар шу куни беминнат хизмат қилдилар. Тантана сўнггида оқ дастурхонлар ёзилиб катта қозонда ош дамланди.

СУРАТЛАРДА: тантана кечасидан лавҳалар.

Сураткаш Даврон АҲМАД.

Миллий чолғу асбоблари ишлаб чиқариш бирлашмаси ижара пудратига ўтгандан кейин илғор ишчилар сафи анча кенгайди. Жамоанинг кўпчилик аъзоси топшириқларни тўла ва ошириб адо этмоқда. Ушбу суратда пешқадам ишчилардан бири Қосим Алимовни кўриб турибсиз. У ҳар сменада нормани 120 фоизга етказиб адо этмоқда.

Сураткаш Т. КАРИМОВ.

ЖУМАҒУЛ ОТА ҲАҚ

Инсон кексайган чоғида қувониб, хотиржам яшаши катта бахт. Бунинг учун унинг ўзи ёшликдан замин яратади. Ҳалол меҳнат қилса, фарзандларини меҳр-оқибатли, одобу андишали қилиб тарбияласа келажакда бунинг роҳатини кўриши муқаррар.

Биз ҳикоя қилмоқчи бўлган Жумағул ота Матмусаев ҳам мана шундай бахтиёр кексалардан. Куни кеча у киши 80 ёшга тўлди. Умр йўлдоши Айимсоат ая билан бирга етти нафар фарзандни тарбиялаб, вояга етказган ота бугун улар бахт-саодати, қувончининг гувоҳи бўляпти. Тўнғич фарзандлари Парпи ака райондаги Қори-Ниёзий номли 33-ўрта мактабда илмий бўлим мудири, Абдумалик ака бригада бошлиғи, Абдуқодир ака эса Олмалиқ шаҳридаги автокорхонада ишлайди. Кенжа ўғил Абдуғани, қизлари Мукаррам, Зулфия, Диломлар ҳам ўзлари севган касбларда ишлашади. Ота фарзандлари ҳамда набираларига ҳавас билан қарар экан ўзининг ёшлик даврини, шу кунларга етиб келгунча қанчадан-қанча машаққатларни бошидан кечирганини эслайди. Икки урушни кўрган отахоннинг ҳаёт йўли равон бўлмаганини тушуниш осон. Ўз қорнингни тўйдирсанг фарзандларинг оч қолади, уларни тўйдирсанг ўзинг туз тотмаслигинг керак бўлган йиллар оз бўлгани йўқ.

ДАВР ВА ОДДИЙ ОДАМЛАР

Мана шундай пайтларда Жумағул ота тер тўкиб меҳнат қилди.

— Ҳозирги машаққатли кунлар ўтиб кетади, — дейди отахон фарзандларига. — Энг асосийси, қаҳатчилик, уруш бўлмасин. Инсон фарзанди борки меҳнат қилиб, сўнг унинг самарасини кўриб яшашни орзу қилади. Ризқ-рўзини ҳалоллик билан яратса унинг қадри ҳам, баракаси ҳам ўзгача бўлади.

Жумағул ота ҳақ. Ҳаёт инсонга бир марта берилади. Мана шу умр йўлида тўғри йўлни танлай билиши, пок яшаши, жамият олдидаги бурчини чин дилдан бажариб, муносиб фарзандлар тарбиялаши керак. Комил ўғил-қизлар эса элини ҳам, ота-оналарини ҳам шарафлашлари тайин.

Қ. ОДИНАЕВ,
А. МАҲКАМОВ,
Оҳангарон райони.

ТАШКИЛОТЛАР, ШИРКАТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА АЛОҲИДА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

УЙ-ЖОЙ КОММУНАЛ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИНИНГ ЖУМҲУРИЯТ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАШ ВА МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ КУРСЛАРИ КАСБ ЭГАЛЛАШНИ ҲОХЛОВЧИЛАРНИ
1991—1992 ЙИЛ УЧУН
қуйидаги мутахассисликдаги курсларга

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

электрчи, кран ишчиси ёрдамчиси, тўппончачи, газ-электр пайвандчи, хлорлагич қурилма оператори, насос станциялари ва компрессор қурилмаларининг машинистлари, хлорли сув тозалагич аппаратлари, турли системаларнинг техника хавфсизлиги бўйича муҳандислари, Давлат шаҳар техника назорати ва муассаса йўриқномаси қоидаларига мувофиқ аттестациядан ўтказувчи (доимий фаолиятдаги қўмита аъзоси), кадрлар бўлими нозири, умумий қурилишлар мутахассислигининг бригадири, газ билан ишлайдиган автомобилларнинг ҳайдовчилари.

Фақат бизнинг курсларимиздагина Сиз «БУҒ ВА СУВ ИСИТГИЧ ҚОЗОНЛАРИНИНГ МАШИНИСТИ», «ЛИФТЧИ», «ЛИФТ ЭЛЕКТР МЕХАНИГИ» ихтисосларини эгаллашларингиз мумкин.

Машғулотлар гуруҳларнинг тўлишига қараб бошланади.

Бошқа жойдан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 55-63-71, 55-62-36, 54-39-70, 54-39-71.

КУРСЛАРНИ ЎҚИТИШ МАНЗИЛИ: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 1-боши берк кўча, 5-уй (Тошкент коммунал қурилиш техникумини мўлжалга олиб борилади). Транспортлар: 4, 7, 9, 24, 28-трамвайлар; 13-, 16-троллейбусларнинг «Океан» дўкони» бекати.

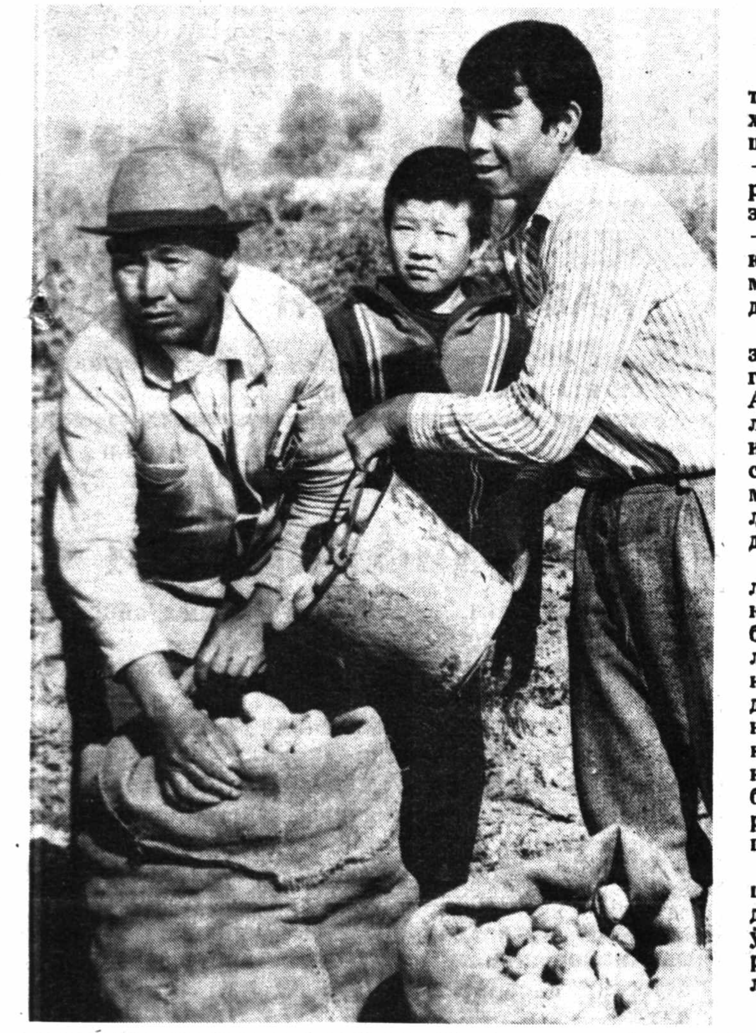

АНВАР ДЕҲҚОННИНГ ХИРМОНЛАРИ

ҲАР КИМНИНГ турмуш-турмуши, обрў-эътибори хулқи, феъли-атворига яраша бўлади, дейдилар. Хулқ — бу ишга, одамларга, атрофдагиларга муносабат, эътибор демакдир. Хулқ — бу ўзи танлаган касбкорига садоқат, меҳнатга муносабат билан ўлчанади.

Бўка ноҳиясидаги Фрунзе номли жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи Анвар ака Жиянбеков билан танишар эканман, бу инсоннинг кўпчилик ўртасида мавқеи, обрўйи, ҳурмати яхши хулқидан эканлигига ишонч ҳосил қилдим.

У бир вақтлари қурувчилик ҳам қилган. Лекин кўпроқ далада бўлсам, ер билан тиллашсам, деҳқонлар билан диллашсам наф келтирсам керак, деб ўйлади. Янглишмаган эди. Мана, деҳқончилик қиляптики, меҳрибон раҳбар, ташкилотчи сифатида танилиб борди. Ҳар йили режаларини ошириб бажариши ҳам шундандир.

Қандай қилсак ердан яхши самара оламиз, қандай йўл тутсак, одамлар ўзларида бўлган куч-ғайратни, қобилиятларини тўла намоён эта оладилар?

Анвар ака шу ҳақда ўйлар ва фаоллар билан маслаҳатлашар эди ва ниҳоят энг тўғри йўл ижара деган қарорга келди. Ўз атрофига Миқтивой Айтбоев, Тожибой Тўлибоев, Адаш Чиннибоев, Сафаргул Алимқулова, Яхшигул Айтбоева сингари деҳқончиликка астойдил ихлос қўйган колхозчилар ва ўз фарзандларини олиб меҳнат қила бошлади.

Бу йил улар 51 гектар ерда деҳқончилик қилдилар. Шунинг 31 гектарида пахта етиштирилди.

— Ўзингизга маълум, бу йил об-ҳаво шароити анча оғир келди. Бунинг устига сабзавот ҳам экдик. Ҳаммасига улгуриш керак. Пахтани-ку ҳаддини олганмиз, лекин сабзавот парвариши кундалик эътиборни, ҳар бир экиннинг ўз хусусиятини ҳисобга олиб иш юритишни талаб этади. Шуни мамнуният билан айтишим керакки, деҳқонларимиз бунинг уддасидан чиқдилар. Бу — ижаранинг шарофатидир. Чунки бу усулда ишлаган олади. Бўлмаса қуруқ қолади. Ҳозирги бозор иқтисоди шароитида ҳеч ким бола-чақасининг насибаси яримта бўлишини истамайди. Кузнинг яхши келганлиги ҳам бу биз деҳқонларнинг омадимиздир.

Чиндан ҳам Анвар Жиянбеков бригадаси ижарачилари эришган ютуқлар салмоқлидир. Ҳар гектардан 28 центнердан пахта ҳосили олинди. Режа оширилди, ҳозир ҳам терим давом этяпти. Шу кунларда бригада ижарачилари етиштирган мўл сабзавот ҳосилининг сўнгги килограммларини йиғиштириб олмоқдалар. Ҳар гектаридан 15—16 тонна картошка, мўл карам, сабзи ҳосили олиш мумкин бўлаётир.

— Биз Анвар аканинг ишидан хурсандмиз, — дейди колхоз агрономи Худойберди ака, — улар кузги-қишки ишларни кучайтириб юбордилар.

Мен бу хўжалик ҳақида ўйлар эканман, Анвар ака Жиянбеков сингари фидойи, сўзи билан иши бир деҳқонлар бор экан, унинг истиқболи чиндан ҳам порлоқдир, деб ҳеч иккиланмасдан айтишим мумкин.

Н. ИСАЕВ.

• СУРАТДА: Анвар ака ўз фарзандлари билан.
Суратчи В. ТЎРАЕВ.

ОДАМЛАРГА ҲАМИША ҒАМХЎР БЎЛАЙЛИК

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонида 1990 йил 7 майдаги «Улуғ Ватан уруши ногиронларига, қатнашчиларига, байналмилалчи-жангчиларга ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасининг 45 йиллиги байрам қилиниши муносабати билан қўшимча имтиёзлар бериш тўғрисида»ги Президент Фармони қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти девони мудофаа сиёсати бўлимининг масъул ходимлари, вазирликлар ва идоралар, вилоятлар ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раҳбарлари қатнашдилар.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси Т. А. Алимов олиб борди.

Мазкур масала бўйича Ўзбекистон Президенти девони мудофаа сиёсати бўлимининг мудири Б. Э. Қосимов маъруза қилди. Республика алоқа, ижтимоий таъминот, соғлиқни сақлаш, савдо вазирликлари, халқ контроли комитети, Қорақалпоғистон вазирлар кенгаши, Самарқанд, Фарғона вилоятлари ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети раҳбарларининг шу ҳақдаги ахборотлари ҳам тингланди.

Йиғилишда ана шу муҳим фармонни бажариш юзасидан вазирликлар ва идоралар, халқ депутатлари кенгашлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ногиронлар, Улуғ Ватан урушининг қатнашчилари, байналмилалчи-жангчилар, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари учун имтиёзлар бўйича аниқ дастурлар ишлаб чиққанлиги таъкидланди.

Ўтган вақт мобайнида шу тоифадаги фуқаролар учун ногиронлик гуруҳи қайта кўриб чиқилди, нафақаларнинг миқдори оширилди. Уй-жой шароитлари, коммунал-маиший хизмат кўрсатиш яхшиланди, уларга зарур тиббий ёрдам кўрсатиш тубдан ўзгартирилди, санаторий-курортларда даволаниш учун барча имкониятлар яратиб берилди, бошқа афзалликлар ҳам муҳайё қилинди.

Жумҳуриятда ана шундай имтиёзлардан ҳаммаси бўлиб 234 мингдан ортиқ киши, шу жумладан 142 минг 733 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, 62 минг 738 байналмилалчи-жангчи, 28 минг 600 ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари фойдаланмоқда. 20 мингдан ортиқ Улуғ Ватан уруши қатнашчисига квартиралар берилди. Шу йилнинг 1 июлидан ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари учун нафақалар миқдори 608 минг сўм кўпайтирилди. Шахсий қурилиш учун кўплаб ер участкалари ажратилди. 7 мингдан зиёд уруш қатнашчисининг хонадонига телефон ўрнатилди. Нафақалар бериш 1 миллион сўм оширилди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, байналмилалчи-жангчилар, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилалари квартира учун ҳақ тўлашдан озод қилинганлиги ва уларга кўрсатиладиган коммунал хизмат ҳақи 50 фоиз камайтирилганлиги таъкидлаб ўтилди. Ўтган давр мобайнида уруш қатнашчилари ва байналмилалчи-жангчиларга сотиш учун кўплаб енгил автомобиллар ажратилди.

Шу билан бирга бу ишда йўл қўйилаётган камчиликларга алоҳида эътибор қаратилди. Ногиронларга, уруш фахрийларига, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига, айниқса қишлоқ жойларида савдо, маиший ва тиббий хизмат кўрсатишда эътиборсизлик фактлари ҳалигача учраётганлиги, сансалорликка йўл қўйиш ҳоллари мавжудлиги, ногиронлар квартирасига телефон ўрнатиш ишлари пайсалга солинаётганлиги қайд этиб ўтилди. Натижада фахрийлар ва ногиронлар юқори ташкилотларга ариза ва шикоятлар билан мурожаат қилишга мажбур бўлмоқдалар.

Вилоятларда Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига уй-жой бериш бўйича муайян қоида ишлаб чиқиш лозимлиги йиғилишда таъкидлаб ўтилди.

Бир қатор вазирликлар ва идоралар, вилоятлар ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети раҳбарларига Президент Фармонини ўз вақтида бажаришлари учун масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда биргалашиб иш олиб боришлари зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг ҳар бир Фармони одамлар учун, аввало, уларнинг турмуш шароитларини яхшилашга қаратилгандир. Бинобарин, жойлардаги мутасадди ўртоқлар уларнинг сўзсиз бажарилишига эришишлари лозим.

Т. БОТИРБЕКОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ЧОРВАМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

СОҒ БЎЛИНГ, МАЪРИФАТ ОПА!

МАЪРИФАТ меҳнат фаолиятини даладан бошлади. Лекин, соғувчилик касбини эгаллашни хаёлига ҳам келтирмаган эди. Фермада ишлайдиган Салима хола хонадонига келин бўлиб тушдию, ҳаммасини бошқатдан бошлади. У уйда ўтиришдан кўра, кўпроқ жамиятга, одамларга фойда келтиришни, қолаверса, оила даромадига озгина бўлса-да ҳисса қўшишни кўпроқ ўйларди.

У эрталаб барвақт уйғонди. Қайнонаси фермага кетишга шайланаётганида унга дилидагини айтди.

— Фермага бориб сизга қарашсам дегандим, — деди иймангибгина. Қайнона бундан хурсанд бўлиб, илтифотига раҳматлар айтиб рози бўлди. Фермага боргач, уч-тўрт бош сигирни бир амаллаб соғди. Шу тариқа ҳар куни қайнонасига ёрдам бера бошлади. Ярим йилдан сўнг эса сигир соғишга қўли келиб қолган Маърифатни соғувчилар жамоаси ўз сафига қабул қилди.

Мана шунга ҳам роппа-роса 30 йил тўлибди. Ҳаммаси кечагина бўлиб ўтгандек. Бир пайтлар қайнонасига шогирд тушган Маърифат Анварова бугун Мастура, Дилдора, Феруза каби соғувчиларга устозлик қиляпти. Бахтини ҳам меҳнатдан топди. Бир неча бор қишлоқ, ноҳия депутатлигига сайланди. «Ҳурмат белгиси» ордени ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланди. У ҳозирги кунда сигирлар бош ҳисобидан 4 минг килограммдан сут соғиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Яқинда меҳнатдан обрў топган Маърифат опа Анварованинг қутлуғ 50 ёшга тўлганлиги муносабати билан кеча уюштирилди. Гулсара Жўраева, Нафиса Тожибоева каби ҳамкасб дугоналари ва кўпчилик уни қутлуғ ёши билан табрикладн. Узоқ умр тилаб, совға-саломлар топширишди.

Т. ЖЎРАЕВ,
Тошкент ноҳиясидаги С. Раҳимов номли жамоа хўжалиги.

КИМ У ЙИҒЛАЁТГАН?

ТАРИХИЙ ҲИКОЯ

ДАҲР саҳнасида яшаб ўтадиган қай бир зот борки, у қанчалик манфур бўлмасин, қабрининг устида тиловат этгувчи бир мунису меҳрибони топилур.

Бас, шундай экан, инсон насли нечун кўрнамаклик йўлида минг йиллар маҳсули бўлмиш муқаддас ислом дунёсида тўпланиб келаётган жавоҳир отдек мусаффо ғояларга монелик этиб, аввалдан она юрту, қолаверса, умумжаҳон истиқболига элтувчи табаррук йўлга об ўрнига оғулар сепмоқликларидан портлагудек бўлиб ранжийсану хаёлга толасан: Нечун? Нечун? Нечун?..

Ўн бешинчи асрнинг охирлари. Тонг. Ҳиротнинг оддий фуқаролари дафн этиладиган улкан саҳройи қабристон. Дарвозанинг икки томонидаги мусулмон ғиштидан дид билан терилган улкан устунлар ёнида икки дарвеш зиёратчилардан саховату эҳсон кутиб муножот ўқиб туришибди.

Сочларига оқ оралаган, бошидан тўпиғига қадар мовий рангдаги кенг шойи рўмол ўраган хушсуврат аёл, икки от қўшилган ҳўқанд аравадан тушди-да, тўрт-беш ёшли неварасининг қўлидан ушлаб дарвешларнинг ҳар бирига эҳсон улашиб, ичкарига кириб кетди.

Аёл уч кун илгари пайдо бўлган янги қабр тепасига келди-да, қабр тупроғидан бир сиқим олиб тикилди, кафтида кўп ушлаб турмай, яна қабр тепасига сочиб юборди.

Жигарлик меҳри устун келиб кўзларига жиққа ёш тўлган бу аёл куни-кеча тупроққа қўйилган вазири аъзам жаноби Мажиддиннинг кенжа синглиси Моҳиябону эди. Моҳиябону невараси билан қабр ёнида турган чоғроққина ғўлача устига аста ўтириб тиловат қилди. Жиққа ёш бўлган кўзини артар экан, қабр ёнида кўзини мунчоқдек қилиб турган каламушни кўриб эти сесканиб кетди-ю, ердан кесак олиб улоқтирди. Бир қулочча нарироққа «ғиз» этиб бориб тўхтаган каламуш ортига қараб, гўё сўкингансимон оғзини қимирлатиб қўйгач, бироз эскириб қолган Мансурбекнинг қабри ёнидаги ковакка кириб кетди.

Чуқур «уҳ» тортиб олган Моҳиябону қабрга хиёл энгашиб, аста шивирлай бошлайди:

— Аҳ, оғойим-а, пешонангиз бунча шўр эрмаса, шунчалар ҳам хиёнотга йўл қўюрсизму? Шўрлик Мўмин Мирзода не айб эрди? Қон тутишидан қўрқмадингизму? Ҳусайн Мирзо жанобларидан не ёмонлуқ кўриб эрдингизким, навқирон илдизларини юлиб ташламакка қасд этдингиз? «Тўйғузғоннинг қорнига ур», деғонларидек, вазирликдек ифтихорлуғ амал бериб, неча бор раъйингизға қараб иш тутғонларининг ҳосиласи шулму? Бўлғуси авлодлар ёдномасиға шаънингиз доғли ридоларға ўралиб бормагини наҳот идрок этмадингиз? Ҳусайн Мирзодек ҳақпарвар паноҳимизни инқироз балосиға дучор этмоқлуқ баайниҳ қавми мусулмон жамоасиға хиёнат оғусини раво кўрмоқлуқ эрмасму? Оллоҳнинг қошиға не деб бордингиз?..

Шўрлуқ Амир Алишер ҳазратларининг ҳам азиз бошлариға не маломатлар солмадингиз. Охир чоғда ул ҳазратлари ҳам Астрободға кетиб қутулдилар. Аммо Астрободда ҳам тинч қўймадингиз. Мансурбек ҳам ўз бошини ўзи еди. Алишер ҳазратлари Астрободға кетмай, Ҳиротнинг ўзида бўлғонларида эрди, бундай аччиқ қисматларнинг олди олинғон бўлурми эрди, аттанг.

Яхшилардин йироқ ўлғоч, не ҳаловат келмишдир.
Ҳирси нафсдин аҳли элға минг маломат келмишдир.
Энди сиз на даҳрийсизу на мусулмон, оғойим.
Ортингиздин қолғонга ҳам кўп талофат келмишдир.
Ўзинг энди бандам дегил, тангрим, осий бандангни,
Бандам десанг, бул дайрға, минг шарофат келмишдир.
Нетайинким, баҳри барнинг, зоридин шод ўлмадим,
Шохи синғон қай дарахтга не саодат келмишдир.

— Аяжон, туринг, кетайлик, — деб Моҳиябонунинг невараси ўрнидан туриб, қўлидан тортқилади. Чала қуриган кўз ёшларини рўмолчасига артиб Моҳиябону ўрнидан турди-ю, рўпарасига қарар экан, тили калимага келмай, яна ғўлачага қайтиб ўтирди. Бироздан сўнг ҳушини йиғиштириб, рўмолини юзига тортар экан, рўпарасида асо ушлаб, ҳазин маънода телмуриб турган нуроний бир зотга таъзим бирла эгилиб салом берди.

Бу нуроний зот ҳазрат Амир Алишер Навоий эдилар.

— Синглим, янглишмасам, бу Мажиддин жанобларининг қабрлари эмасму?

Моҳиябону Алишер ҳазратларининг кўзларига ҳадик аралаш ҳаё бирла телмурар экан, «ҳа, ҳазратим, шундоғ». деб жавоб берди.

Неварасининг қўлидан ушлаб кетмоққа чоғланди-ю, аммо оёқлари унинг измига бўйсунмади.

Ҳазрат тиловат қилиб, юзига фотиҳа тортгач, Алишербек оппоқ соқолларини аста сийпалаб Моҳиябонуни саволга тутдилар:

— Сиз кимлари бўлурсиз, синглим?

— Кенжа сингиллари бўлурмен.

Алишербек асога пешоналарини теккизиб, ўйга толар эканлар, яна Моҳиябонуга юзланиб давом этдилар:

— Ашъор битиб турибсизму?

Моҳиябону кўзларини беркитай деб турган рўмолини бироз юқори кўтариб, ҳайрат бирла Алишербекка термулганча хаёлга ботди.

«Ё, оллоҳ, қисматнинг учраштирғон жойини қаранғиз, наҳотки ўшал шавқли ёшликдаги, оғойиси Мажиддин орқалиқ бериб юборған ғазалларининг хотироти ҳанузгача бул табаррук зот ёдидин ўчмағон эрса?» Сўнг ердан кўзларини узмай жавоб берди:

— Ҳа, ҳазратим.

— Офарин, машшоқларға ҳам берғонмусиз?

— Ҳа, ҳазратим. фуқароларнинг тўю-маъракаларинда бир неча машшоқлар куйлашиб юрурлар.

— Офарин.

Моҳиябону ҳам жиддий савол беришга журъат этди:

— Ҳазратим, рухсат эрсагар. хаёлотимдаги фикратимни ойдинлаштирмоқчи эрдим.

— Сўйланг, жон устиға жавоб этғумдир.

— Ҳазратим, сиз Астрободда эрдингиз, шекилли? Мажиддин оғойимнинг тиниқ тортмағон фикратларидин умрингиз давомида кўп азиятлар тортдингиз. Бас, шундай эркан, яна нечун ўз ёғийингиз қабрига тиловат этғони келибдурсиз? Бунинг боиси недур, ҳазратим?

— Астрободдин кеча келғон эрдим. Оғойингиз қатли хабарини ҳам кеча эшитдимким, оллоҳнинг ўзи раҳматиға олса, ажаб эрмас. Келмагимнинг боиси шулким, барчамизнинг манзилгоҳимиз тупроқдир. Эртами-кечми барчамиз шул ердин паноҳ топғаймиз. Яхшиму ёмонму, Мажиддин жаноблари бирлан кўп йиллар бирға мулоқот айлашиб, улкан Мовароуннаҳру Хуросон тупроғини обод этиб, умригузоронлиқ этғонимиздадур.

Мажиддин жаноблари тахт ҳавасинда фитнакор жамоаға фитнабошилиқ айлаб, қазиғон нажот қудуғларидин сув эрмас оғу олибдурлар. Шундай бўлмоғини мен аввалдаёқ англағон эрдим. Биз, бандалар оқибату меҳр-муҳаббат борасинда тил бирла кўп зикр этғаймизу, аммо дилларимиз ҳувиллағон. заковатимиз пуч ёнғоқ киби бемағиз, бош чаноғи ўрниға баъзан қуруқ пўстлоғ кўтариб юрғаймиз, холос.

Не ғуссалар бирла яралғон темурийлар қудратини асрай билмасак, ёғийлар шамширининг қайроғ тошиға айланиб қолмоғимиз шубҳасиздир. Бизлар эрсак, амал бирла шон талашурмиз. «Сен киму мен ким?» — дейдиғон мантиқсизлиқ соҳиблари ўлмиш найрангбаччалар найрангидин яралғон тубан тафаккур ботқоғидин чиқмак иложини топа билмасмиз.

Муқаддас инсон наслини турфа тоифалару, турфа рангларға ажратиб, бир-биримизга озор етказур эрканмиз дайр обу ҳавоси ҳали ҳануз мусаффолуғ топмағоч, ҳиқилдоқдин бўғмас деб ким ҳизирлик эта олур? Имону ихлос атоғлиқ муҳтарам сўз. ўз кучини йўқотмоқдаким, оқибату меҳр ила муҳаббат олам юзинда барқарорлиқ мевасини туга билмай, гуллик, фаслиндаёқ тўкилиб битмакдадир.

Шукрлар бўлсинким, сизу биз киби, ҳақпараст девонасифатлару шариат пешволаридек шарофатлуғ зотлар дайр саҳнида тугаб битганича йўқ.

Аминманким, қодир оллоҳнинг ўзи ёр ўлуб, яхшилик уруғини улкан даҳр аро сепа олиш шарафига муяссар эрсак!

Алишербек ҳазратлари ушбу лаҳзада эзгин ички туйғу билан сўзланар эканлар, заминга энгашган ҳолда кўзларига жиққа ёш олдилар. Бу кўз ёши улкан муҳолифлари бўлмиш Мажиддин жанобларининг қатлигами ва ёким дафн маросими кунида тобут кўтарган оломоннинг оёқлари остида мозорот саҳнини тинч фаҳмлаб, тирикчилик қўйида карвон тортиб юрган жафокаш чумолиларнинг янчилган митти мурдачаларигами? Тирик қолган чумолиларнинг инсон нафасидан безовта тортиб, жонсарак ҳолатда ҳар томонга югургилаб юришлигигами, билиб бўлмас эди.

Кўзларини аста артар эканлар. Моҳиябону томонга телмуриб, бу мисраларни шивирлайдилар:

Оқибатға отодир ихлос.
Ихлосдин оқибат бунёдлиғи рост.
Гар ихлос иъраки, ниш отса чечак,
Дилга дил чирмашур, мисли гулпечак.
Қай дилдин сув ичиб, баҳра топса жон,
Ўшал дил, аро чирмашмасинму?!

Дардники дард олур, дарчаси туғён.
Дардни дард олсаки, сафо топур жон.
Султону гадо ҳам бедардкаш забун.
Нур бирла ҳур эрур ҳатто қаро тун.
Кўзлар кўзга боқиб, туғён топса гар,
Кўзлар кўзга боқиб, йиғлашмасинму?!

Моҳиябону Алишербек ҳазратларига кўз ёши аралаш армонли термулар экан, аста ўрнидан туриб, бўйибастини ҳайкалдек ростлаб сўнг тиззасини ўпгудайин эгилиб таъзим бажо этди-да, ортидан тирик дунё саҳни томон йўл олди...

Турсун МУҲАММАД

МАҲАЛЛА ҚЎМИТАЛАРИ ҲАЁТИДАН

КЎПЧИЛИК КУЧИ БИЛАН

КЕЙИНГИ йилларда пойтахтимиздаги Сариқўл маҳалласи кўркам ва обод бўлиб бормоқда. Маҳалла марказида Улуғ Ватан урушида қаҳрамонларча ҳалок бўлганлар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик боғ қўйнида салобат тўкиб турибди. Сўнгги бир-икки йил ичида маҳалла хонадонларининг 30 фоизига яқини телефонлаштирилиб, кўчалар газлаштирилди, канализация олиб келинди. Манжара, С. Лазо кўчаларига ариқлар қазилиб бетонлаштирилди. Барча кўчаларимиз асфальтдан чиқарилди.

Шу йилнинг бошида маҳалламизда яна бир хайрли ишга қўл урилди. У ҳам бўлса, отахонлар чойхонаси кенгайтирилиб, иккита янги хона қўшилмоқда. Бу иш ҳам маҳалла аҳолисининг ёрдами — ҳашар йўли билан барпо қилинмоқда.

Бирлашган ўзар, бирлашмаган тўзар, деган доно ҳикмат бор халқимизда. Қироатхона ва ёшларга мўлжалланган бу қўшимча хоналарни қуришда, айниқса, Носир Абдураззоқов, Ёқуб Ишматов, Норқўзи Пўлатов, Миробид Мирбобоев каби фаолларнинг, Ҳикматилла Ёвмиддинов, Вали Назаров, Зикрилла Саримсоқов, Саъдулла Абдураззоқов сингари маҳалла аҳлининг беминнат хизматларини алоҳида таъкидлаш керак. Бундан ташқари маҳаллада янги нонвойхона қурилиши бошлаб юборилди.

Ҳали олдимизда ҳал қилинадиган кўпгина вазифалар турибди. Гарчи маҳалламиз катта ва хонадонлар зич жойлашган бўлсада, ҳали сартарошхона, таъмирлаш устахоналари, кирим кассаси ва алоқа бўлими, болалар ўйин майдончалари, тўгараклар машғулоти учун ёки бирон бир тадбир ёки тўй кечалари ўтказиладиган жойларимиз йўқ. Эндиликда биз маҳалла аҳли билан ҳамкорликда ва ноҳия ижроия қўмитасининг ёрдами билан шу масалаларни ҳал этиш чора-тадбирларини кўрмоқдамиз.

И. РУСТАМОВ,
Ленин ноҳия Сариқўл маҳалла қўмитасининг котиби.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

МУНОСАБАТЛАР ТИКЛАНМОҚДА

● СОВЕТ Иттифоқи ҳамда Жанубий Африка Жумҳурияти икки томонлама консуллик муносабатларини тиклашга қарор қилди. Совет Иттифоқи билан ЖАЖ ўртасидаги мулоқотлар 1956 йилда узилиб қолган эди. Консуллик муносабатларини тиклаш тўғрисидаги протоколга ўтган шанба куни бўлиб ўтган учрашувдан сўнг СССР ташқи ишлар вазири Борис Панкин ва ЖАЖ ташқи ишлар вазири Рулоф Бота имзо чекдилар.

СССР ЭЛЧИСИНИНГ ҚАРОРИ

● СССРнинг Чилидаги элчиси Юрий Павлов ўз ватанига қайтиб келмаслик тўғрисидаги қарорга келди. У АҚШнинг Майами дорилфунунида ўқитувчилик қилиш тўғрисидаги ўзига тавсия этилган таклифни қабул қилди. Элчининг мазкур қарори хусусида гапирган СССР ташқи ишлар вазири Борис Панкин «бу — одоб юзасидан унчалик яхши қарор эмас» деди.

Вазирнинг гапларига қараганда, эллик ёшга тўлган Ю. Павлов бир неча вақт муқаддам истеъфога чиқиш тўғрисида ташқи ишлар вазирлиги коллегиясига ариза берган эди. Унинг аризаси яқин кунлар ичида кўрилиши кутилмоқда эди. Бироқ элчи дафъатан Майамида қолиш ва маҳаллий дорилфунунлардан бирида ишлаш ҳақидаги баёнотини эълон қилди.

СССР ташқи ишлар вазири Б. Панкин Ю. Павловга ўз ватанига вақтинча келиш ва зиммасидаги расмий вазифаларни ҳужжатлар асосида соқит қилиш хусусида таклиф юборди. Вазирнинг гапларига қараганда, элчи Б. Панкиннинг таклифини қабул қилган.

● Иш пайтида аёлнинг ўнг қўли билагидан узилиб кетди. У дарҳол Ханойдаги ҳарбий госпиталга келтирилди. Моҳир жарроҳлар тўққиз соат давомида қўлни ўз жойига қўндириш юзасидан операция ўтказдилар. Операция муваффақиятли тугади. Суратда: шифокор Пхан қўли узилган аёлга сўнгги маслаҳатлар бермоқда. Аёлнинг бармоқлари қимирламоқда. Қандай мўъжиза!..

ВИА — ТАСС сурати.

МУЖАҲИДЛАР МОСКВАДА

● Афғонистон мужаҳидлари раҳбарларидан бири, махсус делегацияга раҳбарлик қилган Б. Раббоний Москвага келди. СССР пойтахтига боратуриб, Саудия Арабистонининг Жидда шаҳрида тўхтаган Б. Раббоний матбуот конференцияси ўтказиб, асирга тушган совет жангчиларидан бирини ўз ватанига қайтариш юзасидан чора-тадбирлар кўрилганлигини айтди. И. Юсуф деб аталган совет асири асли ўзбекистонлик бўлиб, хорижда ислом динини қабул қилган. Унинг асли исми ҳамда асирга олинган пайти айтилмади.

Матбуот конференциясида, шунингдек, Раббоний фақат Совет Иттифоқи билангина музокаралар олиб борилажаклигини таъкидлади. У Москва музокараларида Афғонистон ҳукуматининг бироғ-бир расмий вакили иштирок этиши хусусидаги масалани қатъиян рад этди.

ТУРКИЯ ТАН ОЛДИ

● ТУРКИЯ ҳукумати Озарбайжон Жумҳуриятининг мустақиллигини тан олди. Ўтган шанба куни баёнот берган Туркия бош вазири М. Йилмаз шу ҳақда хабар берди. М. Йилмаз мамлакат ташқи ишлар вазири С. Гирай ҳам бугун-эрта сўзга чиқиб, Туркия ҳукуматининг расмий қарорини эълон қилади, деб айтди. Мен, деди М. Йилмаз, икки ўртада ўрнатилаётган муносабатлар Туркия ҳамда Озарбайжон манфаатларига мос бўлиб тушишини истар эдим.

ҚЎШМА ҲАРБИЙ МАШҚЛАР

● КЕЧА Америка ҳамда Қувайт ҳарбий қисмлари биргаликда машқлар ўтказишга киришдилар. Отишмалар ҳамда парвозлар билан кузатиладиган машқлар ўн кун давом этади. Бу ҳақда хабар берган АҚШ денгиз пиёдалари раҳбариятининг вакили Р. Миллер қўшма ҳаракатлар давомида амирлик пойтахтига яқин ердаги соҳилларга десант тушириш ҳамда юз километрлик масофада қўшинларни жойлаштириш масалалари пишиқтирилади, деди. Машқларда Форс кўрфазида турган Америка авианосеци ҳамда денгиз пиёда қисмлари фаол қатнашадилар. Америка томонидан ҳаммаси бўлиб 2300 жангчи ҳаракатга келтирилади, деб кутилмоқда.

ТЕРГОВ МАРТДА ТУГАЛЛАНАДИ

● МАЪЛУМКИ, шу йил мартида Ҳиндистон миллий конгресси (И) раҳбари, Ҳиндистоннинг собиқ бош вазири Ражив Ганди суиқасд натижасида ҳалок бўлган эди. Ҳиндистон тергов органлари хабарига қараганда, бу фитнага раҳбарлик қилган шахслардан бири, Шри Ланкада ҳаракат қилаётган «Тамил илам»ни озод этувчи арслонлар» ташкилотининг разведка гуруҳи раҳбари Поттуаман деган кимса ҳибсга олинди. Суиқасд ишларини тергаётган махсус гуруҳ раҳбарининг айтишича, ҳозиргача бу иш юзасидан 19 киши қўлга тушди. Вакилнинг гапларига қараганда тергов ишлари келгуси йилнинг мартига бориб тугалланади.

• *Санъаткорлар даврасида* •

Наргиза ОЛИМОВА: «САНЪАТСИЗ ЯШАЙ ОЛМАЙМАН»

МУҲИДДИН Қорнёқубов номли Ўзбекистон Давлат филармонияси қошидаги «Зарафшон» ашула ва рақс дастасининг ёш истеъдодли раққосаси Наргиза Олимова ўзининг ижрочилик маҳорати билан санъат ихлосмандларининг эътиборини қозониб келмоқда.

Яқинда биз Наргиза Олимова билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

— **Наргиза, Сизнинг рақс санъатига ихлос қўйишингизнинг боиси нимада? Бу борада бирон-бир тўсиқ ёки қийинчиликларга дуч келганмисиз?**

— Оиламизда менга қадар санъатга алоқадор киши бўлмаган. Ўқувчилик чоғларимда ўзимча қўшиқ хиргойи қилиб, рақс тушиб юрардим. Пойтахтимиздаги ҳинд тилига ихтисослашган 144-ўрта мактабда таълим олдим. Ота-онам санъатга асло яқинлашмаслигимни исташарди. Мени эса шу соҳа, айниқса, рақс санъати оҳанрабодай ўзига тортарди. Ҳатто акам мени бу йўлдан қайтариш мақсадида бошимни ёриб ташлаган вақтлар ҳам бўлди, аммо мен ўз азму қароримдан қайтмадим. Оиламизда мени ҳеч ким қўллаб-қувватламасди, шунинг учун руҳий тушкунликка тушиб, ўз жонимга қасд қилган чоғларим ҳам бўлди... Йўқ, ризқ-насибам узилмаган экан, жоним омон қолди...

— **Айтишларича, Тошкент Давлат маданият олий билимгоҳининг рақс санъати бўлимига анча аввал кирган экансиз. Нега билимгоҳни ҳалигача битирмагансиз?**

— Ҳақиқатан ҳам, дастлаб 1985 йилда мазкур билимгоҳда ўқий бошлагандим. Бироқ кўп ўтмай бу даргоҳдан кетишга қарор қилдим. Сабабини очиқ айтадиган бўлсам: ўша пайтда баъзи бир ўқитувчилар мени отарчилик қилиб, пул топишга кўндирмоқчи бўлишган эди. Аммо мен уларнинг йўлига юрмадим, таклифларини рад этдим. Норозилик билдирганимдан кейин... бу ерда ўқий олмаслигимни ҳис қилдим.

— **Бу кўнгилсиз воқеа юзасидан билимгоҳ маъмуриятига мурожаат этмадингизми?**

— Ўшанда бу ноҳуш вазиятдан ютиб чиқишимга кўзим етмаганди. Қолаверса, бир нечта устомон ва муттаҳам кимсаларга қарши якка ўзим нима ҳам қила олардим? Яхшиямки, орадан муайян вақт ўтган бўлса-да; ўқишимни тиклашга муяссар бўлдим. Ҳозир мазкур билимгоҳнинг сиртқи бўлими иккинчи курсида таълим олаяпман.

— **Саҳнага биринчи марта чиққан кунингизни эслай оласизми? Сизнинг Шерали Жўраев билан учрашиб, унинг билан ижодий ҳамкорлик қилишингиз қандай юз берди?**

— Мактабдалик пайтимда Шерали Жўраев таъқибга учраганди, шунга қарамай унинг мухлислари тобора ортиб борарди. Менда ҳам бу хонанданинг қўшиқларига иштиёқ зўр эди. Ҳатто баъзан шу ҳофиз қўшиқ айтса-ю ёлғиз ўзим рақсга тушсам, деб орзу қилардим. Аммо бу орзуга эришиш осон эмаслигини тасаввуримга сиғдиролмасдим.

Ўша пайтларда Шералига нима учун йўл беришмаганини сира-сира тушунолмасдим, санъат аҳли ҳар жиҳатдан ҳалол ва покиза инсонлар бўлишади деб ўйлардим. Бу соҳада ҳам ўзаро рақобат бўлиши, истеъдодлилар ва қобилиятсизлар, катта-кичик гуруҳлар ўртасида шафқатсиз кураш кетишини билмасдим. Санъатда ҳам жафокаш, камтар ва фидойилар билан бир қаторда ярамас, ўз манфаати йўлида ҳар қандай разилликлардан қайтмайдиган мунофиқлар ҳам бор эканлигини идрок этолмасдим.

1985 йилда Тошкентдаги СССР халқлари дўстлиги саройида Шерали Жўраевнинг концерти бўлди. Ўшанда мен илк бор ҳеч қандай тайёргарликсиз саҳнага чиқдим. Ҳеч нарсадан чўчимай, ўзимни йўқотмасдан рақсга тушганимга ҳали-ҳанузиш ишонмайман. Яхши эслайман: ўшанда ҳофиз Воқиф ғазали билан айтиладиган «Сенсан» қўшиғини куйлаганди...

Шу тариқа мен 1988 йилга қадар Шерали Жўраев билан ижодий ҳамкорлик қилдим. Ҳофиз ижросидаги «Ғайра-ғайра», «Кимнинг жононисан», «Даврадаги гўзал санам», «Наргиз гул», «Муножот» сингари қўшиқларга рақс тушдим. Бу ижодий ҳамкорлик санъат сирларини пухта ўрганишимда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

— **Халқимизда «устоз кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар» деган мақол бор. Бевосита рақс санъатида кимларни ўзингизга устоз деб биласиз?**

— Мен бироз вақт «Баҳор» рақс дастасида Совет Иттифоқи халқ артисти Қундуз Миркаримова раҳбарлигида, сўнгра уч-тўрт йил Ўзбекистон халқ артисти Ғанижон Тошматов бошчилик қилаётган «Дуторчи қизлар» дастасида ишладим. Улардан маҳорат сирларини ўргандим. Лекин бу ижодий жамоаларда муқим қола олмадим. «Баҳор»да мендан кўра тажрибали рақкосалар билан чиқиша олмадим. Уларнинг кўпчилиги рақс санъати бўйича ўрта ва олий маълумот олишган, шу боисдан «Нега у Шералига ўйнайди-ю, биз ўйнамаймиз?» деб ҳасад қилишарди. «Дуторчи қизлар» дастасида эса Ғанижон аканинг бир одатлари бор эдики, қизларининг бошқа ерда ўйнашларини хоҳламасдилар...

Хуллас, 1990 йилда мени «Зарафшон» ашула ва рақс дастасининг балетмейстери Вилоят Оқилова ўз ижодий жамоасига таклиф этди.

Айни кунларда ана шу дастада ишлаб, репертуаримни янги-янги рақслар билан бойитишга ҳаракат қилаяпман. Жумладан, кейинги пайтларда Вилоят опа саҳналаштирган «Самарқанд ушшоғи», «Бухороча рақс», «Наргиз, Наргиз», Нурхон Зулунова саҳнага қўйган «Отмагай тонг», шунингдек ҳиндча, афғонча ва эстрада рақсларини тайёрладим. Уларни турли томошаларда ижро этиб келаяпман.

— **Наргиза, қисқача бўлса-да, санъатингизни жумҳуриятимиздан ташқарида, хусусан, хорижий мамлакатларда намойиш этганингиз хусусида сўзлаб берсангиз.**

— Бажонудил. Аммо мен санъатда ўз ўрнини ахтараётган ижрочи бўлсам, ўзбек рақс санъати ютуқларини чет элларда нечоғлик тарғиб этишим мумкин дейсиз? Мен фақат Югославия, Ҳиндистон ва Туркияда бўлиб, турли санъат анжуманларида қатнашиш бахтига муяссар бўлганман, холос. Айниқса, 1989 йилда ҳинд диёрига «Тошкент маликаси» сифатида бориб, турли учрашувларда қатнашдим. У ердан ҳиндча рақс ўрганиб қайтдим. Ўтган йили эса таниқли рақкоса ва балетмейстер Нурхон Зулунова билан бирга Истамбулда концертлар берганимиз, айниқса, у ердаги туркистонлик ватандошларимиз бизни зўр қувонч билан кутиб олишгани худди кечагидай ёдимда. Шуниси қувончлики, эндиликда бизни Америкадаги ўзбеклар ҳам таклиф қилишаяпти.

— **Яқинда сизнинг суратингизни «Кино» ойномасида кўриб қолдим. Унда ёзилишича, ҳозир баъзи бир фильмларда актёр сифатида ҳам суратга тушаётган экансиз. Буни қандай изоҳлайсиз?**

— Тўғри, кейинги пайтларда мени ўзбек кино режиссёрлари ўз асарларидаги ролларга таклиф этишаётир. Хусусан, Марат Муқимов Саида Зуннунованинг «Гўдак ҳиди» ҳикояси асосида ишлаган «Сени излаб» бадиий фильмида Шоира ролида суратга тушдим. Шундан сўнг Даврон Абдуллаевнинг туркиялик кино санъаткорлари билан яратаётган «Суд куни» фильмида бош роль — Гўзални ўйнадим. Хуллас, қизғин ижод қилиш учун имконият етарли, фақат ҳаммасини кўнгилдагидек бажариш учун жуда кўп изланиш лозим...

— **Наргиза, мана сиз 1989 йилги танловга кўра «Тошкент маликаси» бўлгансиз. Яхши биламиз, бу танлов катта шов-шувга сабаб бўлди, баъзи бир ўзбек қизларида унда қатнашиш иштиёқи кучли бўлди. Айни чоғда у халқимизнинг кўп асрлар синовидан ўтган руҳияти, урф-одатларига мос келмаслиги маълум бўлиб қолди. Сиз бу ҳақда қандай фикрдасиз?**

— Менимча, энг аввало, ўзбек қизларининг гўзаллиги — уларнинг шарқона ҳаё-иффатлилигида. Бундай кўрикда «Мен — гўзалман» деб иштирок этиш... Бундан ташқари, қанча чиқим ва харажатлар... Бу танловда қатнашишимга уйдагилар қарши эди. Аммо... мени «ўзбек қизлари орасида чиройлилари йўқми?» деган савол безовта қиларди. Қолаверса, халқимизнинг кўпчилик қисми қишлоқларда яшашади. Қишлоқ хотин-қизларини дала меҳнати эзиб қўйган, уларнинг аксарияти уй-жойим, бола-чақам деб, рўзғор юмушлари кўплигидан ўзларига қарашмайди. Мен ана шу ўзим билган-кўрган ва ҳис қилган аччиқ ҳақиқатга қасдма-қасд танловда қатнашдим, унда ўзим англаган дардни айтишга ҳаракат қилдим. Бу нечоғлик амалга ошгани томошабинларга ҳавола, албатта.

Энди бу танловни томоша қилган ногирон ёки хунук қизларнинг қай ҳолатга тушишини бир тасаввур қилинг-а! Менимча, бундайлар ич-ичидан изтироб чекишади, кўнгилларига олишади. Ахир Олло таолло ҳар кимни ҳам ҳар жиҳатдан бенуқсон қилиб яратиб қўймайди-ку?

Шу боисдан бу танлов менинг ҳуснимга ҳусн, фазилатимга фазилат қўшгани йўқ. Эҳтимол, кимлардир менга ҳавас ёки ҳасад билан қарагандир, балки у мени маълум даражада элюртга танитгандир. Аммо бундай гўзаллик танловлари бизнинг халқимизга тўғри келмагани, уни ўзимизга сингдира олмаганимиз адолатли бўлди, деб ҳисоблайман...

Умидли рақкоса биз билан мулоқотда «Санъатсиз яшай олмайман, саҳна бўлса ҳамма нарсани эсдан чиқараман. Бутун вужудим билан мусиқага мос нафис ва ифодали ҳатти-ҳаракатлар, нозик қочиримлар билан кишиларни нафосат оламига етаклагим келади», дейди. Дарҳақиқат, шундай. Буни биз яқинда жумҳурият ойнаи жаҳони орқали намойиш этилган «Наргиза Олимова рақсга тушади» фильм-концертини кўриб ҳам иқрор бўлдик. Зеро, истеъдодли рақкосанинг санъатдаги йўли ойдин бўлишига ишонамиз.

Суҳбатдош Р. ҒАНИЕВ.

Омонгелди КОВШУТОВ

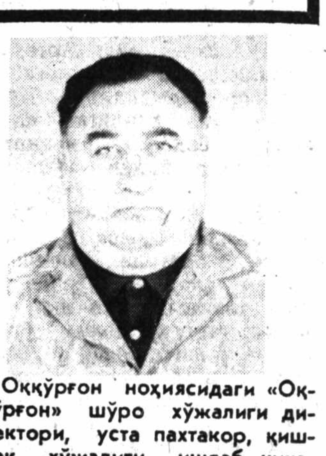

Оққўрғон ноҳиясидаги «Оққўрғон» шўро хўжалиги директори, уста пахтакор, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг билимдонларидан бири Омонгелди Ковшутов умрининг 54-ёшига қадам қўйганда бевақт вафот этди.

Омонгелди Ковшутов Оққўрғон ноҳиясида колхозчи оиласида туғилди. Ўз меҳнат фаолиятини 1960 йилда дон маҳсулотлари тайёрлаш идорасида бошлади. Шундан сўнгги йилларда «Оққўрғон» совхозида бригада бошлиғи, катта муҳандис-гидротехник бўлиб, сўнгра бош агроном вазифаларида ишлади. 1974 йилда совхознинг 1-, 2-бўлимларини бошқарди, 1978 йилда бош агрономлик лавозимига кўтарилди. Ана шу йилларда у ўз қобилияти ва деҳқончиликка бўлган иштиёқи, меҳр-ихлоси ва ташкилотчилиги билан тез танилди. Шунинг учун ҳам уни 1981 йилда Оққўрғон ноҳиясидаги Вотинцев номли колхозга раис қилиб сайладилар.

Мустақил раҳбарлик лавозимида у яхши ташкилотчи, билимдон мутахассис, одамларга ғамхўр ва камтарин инсон сифатида камол топди. Шу йилларда у хўжалик юритишнинг мураккаб йўл-йўриқларини тўлиқ ўзлаштириб олди.

У хўжаликнинг келажаги, одамларнинг моддий манфаатдорлиги, механизация туфайли эканлигини чуқур ҳис этиб, бу ишга катта эътибор берди.

Омонгелди Ковшутов асли туркман фарзанди. Лекин туғилиб ўсган қадрдон қишлоғини ва Ўзбекистонни она юртим деб биларди. Шу туфайли ҳам ўзбек оға-инилари ўртасида катта обрў-эътибор орттирди. Туркманлар билан ўзбекларнинг қадимий биродарлиги, қардошлиги, дўстлигининг шонли анъаналарига умрининг охиригача содиқ қолди. Ўзининг бой тажрибаларини қардош туркман халқи билан баҳам кўрди. Уларга ўргатди, ўрганди.

Биз унинг хусусан ўта фидойи ва меҳнаткашлиги, ҳалол ва ростгўйлиги, ўзига топширилган ишга нисбатан масъулиятни чуқур ҳис эта билиши, дўст-биродарларига чинакам садоқати каби юксак фазилатларини жуда қадрлар эдик.

Омонгелди Ковшутов вафоти муносабати билан унинг оиласига, умр йўлдошига, фарзандларига, қариндош-уруғлари, хеш-ақраболарига, у ишлаб келган шўро хўжалиги меҳнат аҳлига чуқур ҳамдардлик изҳор этамиз, сабр-тоқат тилаймиз.

Марҳумнинг порлоқ хотирасини ҳеч қачон унутмаймиз.

С. Сайдалиев, Э. Рўзиев, Т. Мирёқубов, Ж. Шарипов, Р. Нурматов, М. Рўзиматов, М. Исматов, Н. Бердиқулов, А. Нишонов, А. Қосимов, Б. Торумов.

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРИШЛАР

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-АВИАЦИЯ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Совет Армияси сафларидан заҳирага бўшатилган йигитларни ва ўсмирларни

учиш аппаратларининг йиғувчи чилангарлари, механика-йиғув ишлари чилангари, металлга ишлов берувчи, токарлик мутахассисликлари бўйича ўқитиш учун

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой. Ўқувчиларга ойига 150 сўмдан стипендия берилади.

Яшаш жойига муҳтож бўлганлар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртини тамомлаганлар Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига йўлланма оладилар. Ўқишни аъло баҳолар билан битирганлар — мамлакатимизнинг олий ўқув юртларида таҳсил оладилар.

Машғулотлар гуруҳларнинг тўлишига қараб 1992 йил 1 январдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: директор номига ариза, аттестат, паспорт, 6 донадан 3х4 ва 4х5 см.ли сурат.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (6, 29-трамвайлар; 30, 110, 119, 151, 192-автобусларнинг «Билим юрти» бекати).

ТЕЛЕФОН: 96-58-20.

ДИҚҚАТ!

Ўзбекистон ёшлар иттифоқи, Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш давлат қўмитаси «ТОШКЕНТ» студияси, Ўзбекистон А. Қодирий жамғармаси, республика «ЁШЛИК» ойномаси

ҳамкорликда
декабрь ойида

«КАМОЛОТ-91»

ЁШ ХОНАНДАЛАР ТАНЛОВИНИ

ЎТКАЗАДИЛАР

Халқимизнинг ёш, умидли, иқтидорли, хушовоз хонандаларини намоён этиш мақсадида ўтказилаётган ушбу танловда 33 ёшгача бўлган хонандалар қатнашишлари мумкин.

Танлов иштирокчилари танлов ҳайъати эътиборига 2 та ихтиёрий қўшиқ тақдим этишлари шарт.

Аризалар 10 декабрга қадар 41-45-20 телефон рақамлари ёки «ЁШЛАР УЙИ» ёшлар учун танловлар ва фестиваллар ташкилий қўмитасига ёзма ҳолда топширишлари мумкин.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Пахтакор кўчаси, 5-уй, «Ёшлар уйи», 205-хона (Санъат саройи кинотеатри қаршисида).

ТАНЛОВ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИ.

Ўзбекистон республикаси Маданият вазирлиги
Ўзбекистон давлат эстрадасининг
концерт-гастроль бирлашмаси

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

29 ноябрь соат 19.00, 30 ноябрь соат 15.00 ва 19.00, 1 декабрь соат 15.00 ва 19.00 да

ЯНГИ ПРОГРАММА

«О—Б»

(ОБИД—БОТИР)

ТВ КЎРСАТАДИ

ТОМОШАДА ҚАТНАШАДИЛАР:

Обид АСОМОВ, Ботир МУҲАММАДХЎЖАЕВ, Соҳиб МАМАСОЛИЕВ ва бошқалар.

Чипталар соат 11.00 дан сотилади.

46 ЙИЛДАН СЎНГ

СОЖ дарёси соҳилида бўлган жангда душман қанчалик қутуриб ҳамла қилмасин барибир ғарбий қирғоққа чекинишга мажбур бўлди. Мағлубиятни тан олгиси келмаган фашистлар биз томонга тинимсиз ўқ ёғдирарди. 129-ўқчи дивизиянинг полк командири Арапов разведкачиларни ҳузурига таклиф қилди. У душман кучлари қандай жойлаштирилганини аниқлаш ва «тил» олиб келиш вазифасини ефрейтер Муҳаммаджон Батталов группасига топширди.

1943 йил октябрь ойининг совуқ кунлари. Разведкачилар бир-бирига боғланган ходалардан сол ясаб, тун қоронғусида оҳиста сузиб, нариги қирғоққа чиқиб олишди. Узоқдан ғимирлаган шарпалар кўзга ташланарди. Атрофни кузатар экан, тунги шарпалар — соқчилар эканлигига шубҳаси қолмаган Батталов шериклари билан эмаклаб олға силжишди. Муҳаммаджон дайди ўқдан ҳалок бўлган дўсти Каратков жасадини дарё бўйига қўйиб келишни йигитлардан бирига топширди. Ҳалок бўлган ёки яраланган разведкачи душман томонида қолмаслиги лозим. Бу — разведканинг қонуни.

Жангчилар немис соқчиларига яқин жойда пойлаб ётишибди. Вақт ярим кечадан оққан. Ҳар қандай тасодифга қарши бир кишини шу ерда қолдиришди. Муҳаммаджон билан Семён Плифчук, Ўрғоз Шоҳидовлар соқчиларга ташланиб жангда икки немис асирга олинди. «Тил» сўроқда қирғоқни тиш-тирноғигача қуролланган рота мудофаа қилаётгани ва дзот тепаликка чиқиш йўлини кесиб қўйганини айтиб берди.

— Полк командиримиз, — деб эслайди Батталов, — бизга ташаккур билдирди. Кўксимизга «Жасурлиги учун» медалини тақиб қўйди. Камчиликларимизни ҳам айтди: бир «тил»ни ўлик келтирганимизни сабаби оғзига тиқилган латтани йўлда олишни унутибмиз.

Пухта тайёрликдан сўнг взвод тун қоронғусида дарёдан ғарбий соҳилга талофатсиз чиқиб олди. Ажал уруғи сочаётган душман дзоти катта қийинчилик билан эгалланди. Тонг бўзара бошлаганда юзма-юз жанглар қизиб кетди. Пичоқ, белкураклар, автомат ва милтиқ қўндоқлари ҳам ишга солинди. Шу пайтда етиб келган ёрдамчи куч зарбидан душман орқага чекина бошлади.

Муҳаммаджон Батталов шу жангда яраланди ва дала госпиталида даволангач, яна сафга қайтди. Бу вақтда Говель шаҳрини қўлдан бермаслик учун душман куч, техника жамлаб, катта ҳужумга тайёргарлик кўрарди.

— Вазифа оғир, вазият жиддий, — деди полк командири, — тахминларга кўра душман мудофаа чизиқлари қалин миналаштирилган, миномётлар, тўплар шайлаб қўйилган. Об-ҳаво эса инжиқлик қилаяпти. Тўхтовсиз жанглар солдатларимизни толиқтириб қўйди.

Катта таянч пункти Шеретин мудофаасини ёриб ўтиш ва немис траншеяларини зудлик билан эгаллаш зарур.

Командир ўтирганларга бирма-бир кўз тикди.

— Шу масъулиятни взводимиз ўз зиммасига олади, — деди кичик лейтенант.

Взвод жангчилари ва бир группа разведкачилар бутазорга яқинлашган эди ҳамки немислар уларни сезиб қолиб, кучли ўққа тутди. Пулемётдан дўлдай ёғдирилаётган ўқлар жангчиларимизни бош кўтаришга қўймасди. Муҳаммаджон гоҳ сакраб, гоҳ судралиб пулемётга яқинлашиб борди. Бирин-кетин гранаталарни улоқтирди. Пулемёт овози ўчди. «Ура!» садолари остида ҳужумга кўтарилган аскарлар кетма-кет икки траншеяни ҳам эгалладилар.

Икки марта «Жасурлиги учун» ва бошқа қатор орден, медаллар билан тақдирланган полкдош дўстим Муҳаммаджон Батталов билан 46 йил ўтгач кўришдим. Партия, совет ишларида фаолият кўрсатган қуролдошим чорак аср Бўка ноҳиясидаги «Кўкорол» совхозида иқтисодчи-ҳисобчи бўлиб ишлабди, ҳозир қарилик гаштини сурмоқда.

Акром АЪЗАМОВ,
129-ўқчи дивизиянинг собиқ жангчиси.

• *Акс-садо*

«ЖАВОБСИЗ САВОЛ»

ҲУРМАТЛИ муҳарририят ходимлари! «Тошкент ҳақиқати» менинг энг севимли рўзномаларимдан бири. Айниқса, «Турмуш чорраҳаларида», «Оқибат» рукнлари остида берилаётган мақолаларни қизиқиб ўқийман. Рўзноманинг шу йил 16 октябрь сонида чоп этилган «Жавобсиз савол» мақоласини ўқир эканман, чуқур ўйга толдим.

Бизга нима бўлди ўзи? Қаёққа қараб кетаяпмиз? Ахир ўзбек қизларимиз қадимдан ҳаё-андишаси, таълим-тарбияси билан улуғланиб келган-ку! Ота-оналаримизнинг ҳикоя қилишларича қадимда ўзбек аёли бегона эркак у ёқда турсин, ҳатто ўз эрига ҳам тик боқмаган, одоб сақлаган. «Жавобсиз савол»даги қизга келсак, ёшлик қилгандир деб оқламоқчи ҳам бўлдим. Суҳбат давомида эса унинг ўз қилмишидан азият чекаётганлигини заррача сезмадим. У ўз фалсафасини бир ёнга қўйиб, ҳеч бўлмаса бутун умри азобу-уқубатларда ўтаётган онаизорини, укалари тақдирини, келажакда ўзи туфайли уларга ёғиладиган маломат тошларини ўйласа бўларди. Қолаверса, инсон доим бирдек турмайди. Ёшлик ҳам ўткинчи. Мақола муаллифи Д. Саидов таъкидлаганидек, инсон дунёга фақат яшаш, бойлик орттириш учун эмас, онла қуриш, ўзидан зурриёд ва яхши ном қолдириш учун яшайди.

Шунинг учун мен ушбу мактуб орқали ёшларга ҳаёт қийинчиликлари олдида эсанкираб, хато қилган ва тўғри йўлдан адашганларга мурожаат этмоқчиман. Ҳаром ош ҳеч маҳал ҳазм бўлган эмас. Ўзингизнинг ор-номусингиз, ҳаё-андишангизни ҳар нарсадан устун қўйинг! Йиллар ўтиб қилган пушаймонингиз ўзингизга душман бўлмасин.

Шоира ЯРАШЕВА,
Ўрта Чирчиқ райони.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

Театр

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/XI да **Риголетто**, 13/XI да **Оққуш кўли**, 14/XI да **Кармен**, 15/XI да **Раймонда**, 16/XI да **Иоланта**, 17/XI да **Гўзал Василиса** (12.00), **Масхарабозлар** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/XI да **Унсиз фарёд**, 13/XI да **Келинлар қўзғолони**, 14/XI да **Мирзо Улуғбек**, 15/XI да **Пуч**, 16/XI да **Афандининг беш хотини** (11.00, 18.00), 17/XI да **Хотинлар «гапи»дан чиққан ҳангома.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 11/XI да **Кампир кетармиш**, 13/XI да **Ака-ука совчилар**, 14/XI да **Юсуф ва Зулайҳо**, 15/XI да **Дардимни айтаман, куласизми?**, 16/XI да **Дардимни айтаман, куласизми?**, 17/XI да **Анқовлар чайқови.**

«Ташоблпасстранс» Тошкент вилоятининг йўловчилар ташиш автотранспорти концерни жамоаси шу концерн бошқаруви раиси С. Н. Раҳматуллаевга онаси **Тоҳира ФОЗИЛОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт—325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти—325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354, эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 6284. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 18.30. 44 минг нусха босилди.